

Türk - Yunan iktisadi mu- kavelesinin ay başından beri tatbikatı her iki memleket için faydalı olmuştur.

ingilizlere varan Ameri- kan heyeti reisi Londrada silâh ve borç meselelerinin görüşülmiyeceğini söyledi.

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

FIATI 5 KURUŞTUR

8 inci sene No. 2632

CUMARTESİ

10 HAZİRAN 1933

Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319
İdare ve Matbaa 24310

Uyuşturucu Maddeler inhisarı

Türkiye afyon çıkaran memleket- lerin en ehemmiyetlerinden biridir. İstihsal olunan afyon miktarlarına göre memleketler arasında bir tasnif yapılabilir. Türkiye sırada üçüncü gel- yor. Bu böyle olmakla beraber, şimdi- ye kadar Türkiye'de afyon işi memle- ket için müsait şekilde cereyan ede- miyordu. Bir taraftan dahildeki imâl, diğer taraftan harice satış şartları fe- na bir haldeydi. Bu vaziyeti gören hükümet (Uyuşturucu maddeler inhisarı) umumi namı altında bir teşekkül vücuda getirmeye karar vermiş ve bu teşekküle afyonun imâl ve ihrac inhisarını vermiştir. Şu halde yeni vaziyet- ten sonra, memleket kapılarında ham olsun mamül olsun uyuşturucu maddelerin ihracı tek elden yapılacak demektir.

Türkiye yeni teşkilât ile beynelmil el ehemmiyetli bir meseledeki noktana- zımı tasrih etmiş oluyor. Filhalka son zamanlarda afyon alkaloidleri ile haka ticaretinin aldığı hileli şekiller bir dünya meselesi haline gelmişti. Herkesten önce Amerikalılar tarafın- dan ortaya atılan bu mesele etrafında bugüne kadar çok konuşulmuş ve yazılmıştır. 1909 da Şanghay konferans ile başlayan anlaşma teşebbüsleri henüz bitmedi. Mevzu ile çok alakada- ran büyük müstemleke memle- keleri vardı. Akvam Cemiyeti bu memleketlerin uyuşturucu maddelere taallük eden resmî müzakerelerine sahne olmaktadır. Fakat asıl temaslar ve kararlar beynelmil el uyuşturucu madde şirketleri arasında, bazan ale- ni, fakat ekseriyetle kapalı surette ce- reyan ediyor. Bu şirketlerin tamamı an- lamlarla bağlandırları zamanlar vardır. Onlardan bazılarının şu veya bu sebepten ayrılarak tâli birlikler yaptıkları ve birbirlerini işten tecrit ettikleri de vâkidir.

Son zamanda şirketlerin ekserisi bir araya gelip büyük bir kartel vü- da getirdiler. Kartel, elinde ki sermaye vasıtasının fevkalâdeliğine güve- nerek, kartel haricinde kalanlarla, ki bunlara ihtisas lisanında outsiders di- yorlar, misli görülmiyen bir fiat ve mahrec rekabeti açmıştır. Bu rekab- etlerden Türkiye afyonlarının ne kadar müteessir olduğu malumdur. Bir kaç senedir Türk afyon piyasasına çö- ken atalet calibidikkat derecededir. Şimdiye kadarki afyon ihracatında, maalesef, hariçteki kuvvetleri tanıya- rak cereyan etmekteydi. Türkiye afyonları, almalari lüzumigen kıymetle- rin çok altında kıymetle satılabiliyor- du. Bu milli bir zarardır. Halbuki, tek- mil ihracat kalemlerimiz arasında baş saflarda gelen afyon, memleketi çok daha fazla fayda temin edebilirdi. Bu- nun için de her şeyden önce ihrac işi- ni teşkilatlandırmak lâzımdır.

İşte, (Uyuşturucu maddeler inhisarı) kanunu, bu teşkilâtı istihdad ediy- or. Beynelmil el piyasada aranılan Türk afyonu çok kuvvetli olması ikti- za edeceği tabii olan yeni teşkilât sa- yesine en iyi şartlar altında satıla- bilecektir. Şimdilik Türkiye, en fazla Almanya'ya, Amerika'ya ve İsviçreye afyon satmaktadır. İngiltere Türk pi- yasasından çekilmiş görünüyord. Tür- kiye afyonları iyi cinsten olarak mar- ruftur. Afyonlarımızın öyle nevi'ri vardır ki, ihtiva ettiği morfin derece- si hayli yüksektir. Türk afyonunun, istikbalı vardır.

Yeni kanunla beraber, bir de (Türk - Yugoslavya) afyon itilâfna- mesi kabul edilmiş bulunuyor. Bu itilâf nedir? İtilâfın esası, Avrupa'da he- men hemen münhasıran afyon çıkar- maktaki olan Türkiye ile Yugoslavya arasında bir (Satış Birliği) vücuda getirmektir. Yukarıda, alıcılardan itihad halinde oldukları söylenmişti. Tabii değil midir ki, afyon satıcısı olan iki memleket te mütehit cephe alsınlar... Böylece yeni itilâfname mer'iyyete gir- diği andan itibaren, iki satıcı memle- ket arasında beyhude fiat kırışları ol- mayacak, her iki memleketin afyon ihracatı tek politika ile tek elden sev- kedilecektir. İstihsal kuvvetlerimiz arasında bir mukayese yapılırsa dene- bilir ki, Türkiye ile Yugoslavyanın çıkarıcıları senelik afyon miktarları 3 ile 1 in nispeti gibidir.

Cumhuriyet Hükümetimizin iktisat ve bilhassa ihracat işlerimizin tanzi- mine doğru kuvvetli adımlar atmakta olduğu görülüyor. Yüz binlerce Türk köylü ailesinin büyük emeklerle ve u- zun bir senede hâsıl ettikleri nemâ, dikkatsizlik, malûmatsızlık ve bilhassa ihtisarsızlık yüzünden tam hakları alamıyordu, afyonun memleketi getirmesi iktiza eden faydalar temin edilemiyordu. Yeni kanunla ve onun- ı tatbikile, Türk ticaretinin zaptu- rap altına alınmasına doğru yeni bir çıkış açılıyor. Genç cumhuriyetimizin velüt olan teşkilât zihniyetini diğer esaslı istihsal maddelerimiz de bezle- deceği muhakkak addolunur.

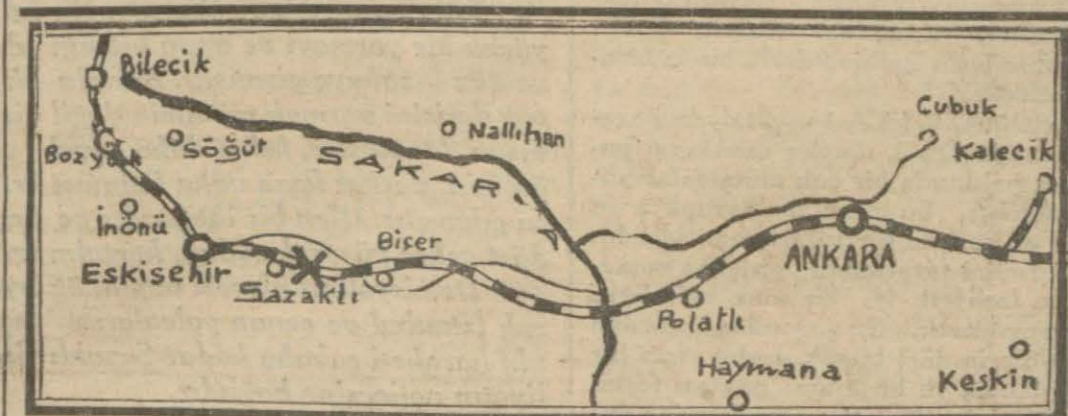
Müderris
Nizameddin ALL

Romaya gidenler

ROMA, 9. A. A. — Geçen dört ay içinde Romaya gelen İtalyanlar ile cenabilerin sayısı bir milyon 300.000 kişiyi bulmuştur.

Toros Ekspresi Dün Devrildi

Nafia Vekili derhal kaza mahalline gitti, Ankara ve Eskişehirden imdat trenleri, doktor ve ecza gönderildi, ölü ve yaralıları var

Kazanın vukua geldiği yer...

Trenin devrilmesine sebep son yağmurlardır

Yaralıları ve diğer yolcuları imdat trenine nakletmek mümkün olmuştur

Derhal kaza mahalline giden Nafia Vekili Hilmi Bey

ANKARA, 9 — SAAT 18 (Telefonla) — Buraya 20,30 da gelmesi lâzım gelen Toros ekspresi Eskişehirden 11,55 te hareket ettikten sonra, Sazaklı ile Eskişehir istasyonları arasında yol- dan çıkmıştır. Buradan şimdi imdat treni hareket etti. Tafsilatı vereceğiz.

Haber duyulunca...
ANKARA, 9 — SAAT 19 (Telefonla)

la) — Kaza haberi burada duyulunca, istasyon tafsilât ve malûmat almağa koşan meraklılarla dolu. Şimdi buradan hareketi lâzım gelen İstan- bul treni, bu vaziyet karşısında teahhura uğradı. Hareket zamanı kaza mahallinden gelecek haberlere göre kararlandırılacağından, yolcuların ekserisi evlerine döndüler.

Bu trenle İktisat vekili Mahmut Celâl Bey de hareket edecekti. Bu mü- nasebetle vekiller, firka umumi kâtibi Recep Bey, vekâletler erkânı, müesse- seler müdürleri istasyona gelmişler- di. Mahmut Celâl Bey trenin hareket saati anlaşılınca kadar istasyonda kalmamak maksadıyla seyre döndü. Kazaya uğrayan trende yolcuları olan kalabalık bir kitle istasyon müdürlü- ğü önünde kazanın tafsilâtını öğren- mek için heyecan içinde bekliyorlar. Bunların içinde kardeşi, anası, tahsil için mektepte dönen çocuklarını bek liyen aileler vardır.

Eskişehir valisinin verdiği tafsilât

ANKARA, 9 — SAAT 20,15 (Telefonla) — Saat yirmide hazırlanan hususi bir trenle Nafia vekili Hilmi B. ile Demiryolları erkânı kaza mahalli- ne gittiler. Gelen haberler kazanın oldukça ehemmiyetli bulunduğunu göstermektedir. Bir ölü ve bir kaç ya- (Devamı 5 inci sahifede)

Deniz ve Hava Müsteşarlığı teşkilâtı nasıl olacak?

Eski Seyrisefainin icap eden kısımları yakında Ankaraya naklediliyor

Deniz ve Hava müsteşarı Sadullah B.

İktisat Vekâleti yeni hava müsteşarı Sadullah Bey dün Ankaradan şehri- mize gelmiştir. Sadullah Bey berabe- rinde yeni müsteşarlık ve şubelerine ait teşkilât ve kadroyu da getirmiştir. Sadullah Bey dün öğleden sonra Sey- risefaine gelmiş ve akşam geç vakte kadar meşgul olmuştur. Sadullah B. yeni teşkilâtta vazifelendirilen müdür lerle konuşmuş ve yeni vaziyet hak- kında kendilerine izahat vermiştir. Deniz ve Hava müsteşarlığı 1 Haziran- dan itibaren teşekkül etmiştir ve tem muzda Ankarada işe başlamış olacak- tır. Bu itibarla on güne kadar nakil başlayacak ve Seyrisefain idaresinin i- cap eden kısmı Ankaraya gidecektir. Bize verilen malûmata nazaran İktisat vekâleti deniz ve hava müsteşar- lığı kadro ve teşkilâtı üç esaslı şubeye ayrılmaktadır:

- 1 — Limanlar şubesi
- 2 — Kabotaj şubesi

Heyetimiz Londrada

Dünya murahhasları peyderpey geliyorlar

LONDRA, 9. (Heyetle giden arkadaşımızdan) — İktisat konfe- ransı hazırlıkları hummalı bir faa- liyetle devam ediyor. Murahhaslar peyderpey geliyorlar. Hariciye Vekilimiz Tefik Rü- ştü Beyi İngiliz Hariciye nazareti namına bir memur ve sefirimiz Münir B. karşıladı.

Ali Fuat Paşa

Konya meb'usluğuna itti- fakla intihap edildi

Ali Fuat Paşa

Ankara 9 (Telefonla) — Kon- yada münhal mebusluğa müstakil olarak namzetli- ğini koyan Ali Fuat Paşa bugün yapılan intihapta ittifakla mebuslu ğa seçilmiştir. İn- tihabın neticesi teğrafla Büyük Millet Meclisine bildirilmiştir.

Yeni mümessiller

Nizamettin Ali B. Berlin e tayin edildi

Nizamettin Ali B. Berlin

ANKARA, 9 (Telefonla) — Tiryste ticaret mümessili Muhtar Beyle Berlin tica- ret mümessili Nec det B. ofise rapor- tör tayin edilmiş- tirdir. Berlin Tica- ret mümessilliğine Nizamettin Ali ve Tiryste mümessil liğine İskenderiye ticaret mümessili Suphi Ziya Bey ler tayin edildi. İskenderiyye ye- ni bir mümessil ta- (Devamı 5 inci sahifede)

Otobüsle rekabet

Şark Demiryollarında tenzilat yapılıyor

Şark Demiryolları kumpanyası Edir- ne ile İstanbul arasında işlemekte olan otobüslerle rekabet edilebilecek için yeni bazı tedbirler ittihaz etmek mecburiye- tinde kalmıştır. Bu maksatla 15 Hazir- andan itibaren her gün Sirkeci - Edir- ne arasında işlemek üzere trenler hare- ket ettirilecektir. Bu trenler sabahları saat 9 da Sirke- ciden hareketle akşam 18 de Edirneye vâsil olacaktır. Aynı zamanda sabahları Edirnedden hareket edecek tren de akşamı Sirkeci- ye varacaktır. Bu trenlere, yolculara kompartmanlarda yemek vermek için birer mutfak vagonu ilâve edilecektir. Trenlerin kırklareli treni ile telâkisi temin edilmiştir. Kumpanya, otobüs rekabetinin önü- ne geçmek için bu trenlerle seyahat e- decek yolcular gidip gelme bilet aldık- leri takdirde % 20 nisbetinde tenzilat yapmağa karar vermiştir. Gidip gelme biletler bir kaç gün için muteber olacaktır.

Zührevî hastalıklar

Ecnebi profesöre göre mücadele noksan

Almanyanın Hamburg Darülfünunu profesörlerinden cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı M. Paul Mülzer asistanı Prof. Serefis ile birlikte şehrimize gelmiştir. Prof. Mülzer Almanya hükümeti namına cit ve zührevî hastalıklarla mücadele teşkilâtı hakkında tetkikat yapmaktadır. (Devamı 5 inci sahifede)

Beşiktaş - Apollon maçında kaptanlar elele sıkışırken ve maçtan bir intiba

Beşiktaş 3 - Apollon 1

Oyun yağmur altında oynanmasına rağmen iyi olmuştur

İstanbulspor - Beykozu 2-1 mağlûp etti

Yunan liginin üçüncüsü bulunan Apollon takımının evvelki gün şehrimize gelecek ilk maçını yapması mukarrerdi. Fakat evvelki gün limanımıza gelen İtalyan vapuruna yetişemiyen Yunanlı futbolcular Seyrisefainin Ege vapuruna binmişler ve dün öğleden sonra saat 15, 30 da karaya çıkmışlardır. Bunun içindir ki, hemen hiç istirahat etmeden doğru stada gelmişler, soyunmuşlar, sahaya çıkmışlardır. Ezen bir deniz yolculu- ğundan sonra, alışmadıkları şeraitte rağ- me rağmen sahadaya çıkarak maç yapmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu noktada Beşiktaş büyük bir avantaj vermiş oluyordu. Bir Yunan takımının İstanbulda ya- (Devamı 5 inci sahifede)

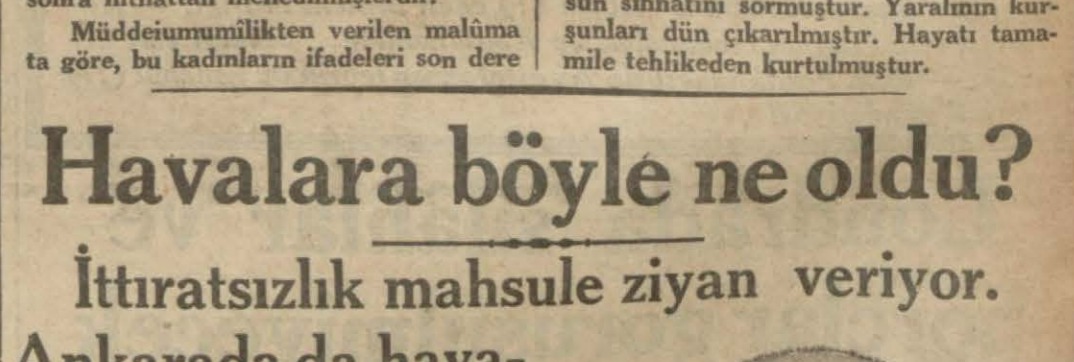
İki kadın parmağı var

M. Venizelosa yapılan suikastte bazı nazırlar da alâkadar mı?

ATINA, 9 (Milliyet) — Hükümetin verdiği emir üzerine geniş bir faaliyete geçen Atina zabıtası, M. Venizelosa karşı yapılan suikast faillerinin izlerini bulmuştur. Emniyet müdürü M. Poly Chronopou los ile diğer iki polis memuru, Malakass ormanında yanlış otomobil bulunduktan sonra tevkif edilmişlerdir. 6 Mart vakasında Plastirasın evinde musadere edilen mitralyozun bu otomobilinde bulunduğu görülmüştür. Bu mitralyozun mütearrızları otomobili- linde bulunuşu, Emniyet müdürlüğünün de suikastla alakası olduğu şüphesini hâsıl etmiştir. Müddeiumumîliğin emri üzerine iki kadın da tevkif edilmiş ve isticvaptan sonra ihtilâttan men edilmişlerdir. Müddeiumumîlikten verilen malûma ta göre, bu kadınların ifadeleri son dere- (Devamı 5 inci sahifede)

Havalara böyle ne oldu?

İttiratsızlık mahsule ziyan veriyor. Ankarada da havalar bozuk.

Son günlerde havalar gene şirazesin den çıktı... Bir kaç gündür havalar iyi den çıktı... Bir kaç galiba yaz ka- gidiyor ve herkes - artık galiba yaz- vsuçacağız - diye seviniyordu. Dün sa- yuncumuz İstanbul semasını gene kara bulut lar sardı ve fasılâlı kâh sağnaktan bo- şanmasma, kâh hafif, hafif yağmur yağ- dı. Ara sıra bulutların arasından güneş görünüyordu, sanki yaz içinde hâlâ adam akıllı bir cuma yapmıyan İstanbulluların haline gülüyordu. Anlaşıyor ki, bu sene İstanbul ba- har gibi yazı da göremeyecek. Haziranı ortadığımız halde elân yakıcı sıcaklar bertaraf, şöyle ısınacak bir güneşli hava görmedik. Havalardaki bu gayri tabiiğin ne kadar devam edeceğini, ne vakit bitece- ğini şimdilik bilen yok. Yalnız Rasatha- nemin verdiği malûmata göre hava bu gün de yağmurlu devam edecektir. Dün saat 17 de şehrimizde hafif bir de kasırga olmuştur.

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N.

Her haklı (Milliyet) indir.

PATRIKHANELER MESELESİ

— 4 —

Abdülmedidın başına gelen belâ, Abdülhamide de çatacak mıydı? — Osmanlı Hükümetinin siyasi gâflerinden biri. — Bütün müsaadelerle imtiyazlara rağmen, gayrimüslimler memnun değil!

Bilhassa on dokuzuncu asırda Avrupa'da, şarkta hristiyanlığın hâmi-si, insanîyetin, medenîyetin nihâyet-tavrını takmışlardı. Her hareketlerinde, bu iddia, bu kafatutuş vardı. Her hangi bir siyasi meseleyi kurcalamak ve hususî menfaatlerini temin ve husule getirmek istediler mi, azamet ve tafraflırlıklarla Osmanlı İmparatorluğunun karşısına diktiler:

— Hristiyan cemaatlerine hor bakıyorsunuz. . . Onları hakır görüyorsunuz, incitiyorsunuz . . . Onların tabii ve medeni haklarını tanımayıorsunuz. . .

İste on dokuzuncu asırda vukubulan muharebelerin çoğu bu tasni edilmiş bahane ve menş'den çıkmıştı. Sultan Abdülmedid devrinde, Rusya devletin Bahriye Nazırı meşhur Prenis Mençikov, fevkalâde murahhas olarak, 1269 da İstanbul'a gelmişti.

Prens, devletçe merasimahasu ile istikbal edilmiş, huzura kabul olunmuştu. Çarın Bahriye Nazırı, hakkındaki gösterilen hürmete, tazieme, kabelemiş gibi gerek Babalide sadrazam ve hariciye nazırını gördüğünde, gerek sarayda padişahı ziyaretinde, ilk sözü: "Çar ve Rusya Devleti namma olarak selâm ve ihtiram arz ve ifa ile beraber Kudûsusüerifte, Kamame'de, Beytüllâhimde kâim kilise ve diğer malûm ruhani mevkielerle Ortodoksların, Türkler tarafından günâğün müşkülâta maruz bulduklarını, söylemek olmuştur.

Prens, güya Devletialiiye; Katoliklere daha müsait davranıyormuş (Ortodoksları icrayiyyinde geri bırakarak bir nevi mûmanaatta bulunuyormuş. Sonra, Arabistanda, Anadoluda kilise ve manastırların tamirlerine bile ruhsat verilmeyormuş! İlahihirihı gibi bir çok boş ve asılsız isnatlar dermanyânile tehditlere kalkmıştı. Aynı zamanda, İstanbul Rum Patrikhanesindedir bu mütevacıv Prenis Mençikov namına, bir âyiniruhani yapılarak meselenin içiyüzü aleniyyete çıkarılıyordu.

O tarihte, Hariciye Nezareti tarafından, memleketimizdeki hristiyan cemaatlerini, muhtelif din ve mezheplerin âyinlerini icrada son derece serbest oldukları ve ne Kudûsusüerifte, ne de diğer yerlerde, söylenen tarzda hiç bir hal ve hâdis görmediği, kaydolunmadığı suretimüeyyide beyan ve izah edilmişse de, prens hakikatiyle bizi bu tehditlerle bilalâmlıyordu.

Aynı hâl, Sultan Hamidin zamanında da, aynı şekilde tecelli etti. Bir devrin tarihini veyahut tarihe ait veya âlâkadar bazı vak'aları, hâdiseleri, hâtraları, yazar, tespit ederken kusurları, hataları, günâhları gibi dürtüst olan taraflarını da yazmalardı. Doğrusunu söylemek lâzımdır ki, Hükümeti osmaniye, gayrimüslim unsurlar hakkında pek müsait ve semihane muamele ediyordu. Hiç bir şikâyete hakları yoktu.

Hristiyanlar, aslı unsur olan Türklerin mazhar oldukları bütün medeni ve içtimâî haklardan istifade ediyorlardı. Gayrimüslim unsurları, ananelerini, âdetlerini, işlerini tamamen muhafaza ediyorlardı ki hiç bir hükümet, unsurualisinden gayrilerine, böyle müsabakalarda bulunmamıştır.

Cihan tarihi siyasasında görüldüğü üzere her devlet muhtelif unsurları idarede kendi kültürünü gözetmeyi, unsurualisinin benliğini, şiarını, seciyelerini, millî varlık ve hüviyyetini muhafaza etmeyi esas olarak kabul etmiş

ve mümkün olduğu kadar temsil çaresini takip etmekte bulunmuşlardır.

Osmanlı Hükümeti, bu doğru, salim kaideleri takip ile yanlış yola gitmiş ve muhtelif unsurlara nev'ima birer millî mevcudiyet vermiştir. Hatta, hiç istirak kabul etmeyen "haklılıkza vahdeti, ni ihlâl ederek birtakım içtimâî ve şahsî işler ve maslahatlarda, Patrikhanelere "salâhiyyetkaza-iye", vermek gâflerini bile göstermiştir.

Patrikhaneler, hükümetin gâflerinden âzâmı istifadenin yolunu ve kolayını bulmuşlardı. Menfaatlerine zerre kadar dokunulacak olsa, hemen hükümetle dirsek çeviriyorlar, tehdide kadar varıyorlardı. Hükümetten, bu derece yüz hulan, yüz verilen patrikhanelerin şımarmakta hakları vardı.

Hükümetosmaniye, maalesef bu kadar müsahâha ve müsaadeler göstermesine rağmen, gayrimüslim unsurları bir türlü yaranamıyordu. "Tanzi-mathayriye", mucibince gayrimüslim tebaaya müsavatmuktaka verilmisti. Gayrimüslimler, askere alınmıyordu; bir çok mükellefiyetlerden muaftılar. Böyle olmakla beraber vazife de, hukûca da müsavi oldukları kabul edilmisti. Gayrimüslimlerden vezirler, nazırlar, reisler, hâkimler, müddeumimler yapılmıştı. Lâkin onlar, gene kani olmayıp ufucak bir fırsat zuhu-runda devletin siyasi ve millî haklarında mugayir hâl ve hareketlerde ve çok defalar da suikastlarda bulunmuşlardı.

Gayrimüslimler, neden şikâyete ediyorlardı? Kendilerinden vezir, nazır, yapıtıyor, devletin sırları, hükümetin dahili ve harici emniyeti ile âlâkadar bitişli işler, ellerine ve-lyilordu. Gösterilen bu empiyet ve itimada, onlar, bir gün bile teşekkür etmediler. En yüksek makamlara getirildiler, keremeti kendilerinde bildiler. Nişanlar, rütpeler, ihсанlar, atıyyeler, dolgun maaşlar ve hattâ Abdülhamit devrinde, eski arpalıklımların nevi gibi icar edilmiş olan "mahuller", den bedava mallar, akarlar aldılar, gene memnun olmadılar.

Hükümetosmaniye, Rum, Ermeni ve Musevileri yalnız nazır, müdürümü, müfettiş, müddeimumi, hâkim reis yapmakla kalmadı; onlardan, ecnebi hükümetler nezdine sefirler, sefaret müsteşarları, sefaret kâtipleri ve murahhaslar tayin edip gönderdi.

Ecnebi hükümetler, bunları görmiyor, bilmiyorlar mı? Bizden iyi görüyor ve biliyorlardı: lâkin görmüş-

Yüksek resmî makamlardan başka gayrimüslimlerin mazhar oldukları riyayet ve itibar daha bir çok saha ve zemlerinde de görülmüyordu. Tababet, onlara; bilhassa Ruamlara mühnasar gibiydi. İstanbul'da ve Taşrada, belediye doktorlarının ekseriyetini onlar, teşkil ediyorlardı. Eczahaneleri işliyordu, ticarethaneleri, işliyordu.

Bunlarda, şahsî kıymet ve meziyetlerin hakkı inkâr edilemezse de, Hükümetosmaniye, müsaade ve müsahâhada biraz hasis davranmış olsaydı, bunların biri olmazdı, olamazdı. Osmanlı Devleti, bu mütumadiyen şımaran, taşan, ikide birde aleyhe yürüyen, aleyhe yürümek için fırsat karırmıyan, bahane ve fırsat arıyan gayrimüslim unsurları memnun etmek için ne yapmalıydı? Bütün bu yaptıklarını yapmamalıydı! Sözün ve yolun en kestirmesi bu, idi. Tecrübe, denilen şey, lâf arasında öğünmiye yarayan bir kuvvet, bir destek ise, ona, kimsenin bir diyeceği kalmaz! (Arkası var:)

Yarın:

PATRIKHANELER MESELESİ

— 5 —

Rus Başkumandanını tebrik (!) eden Ermeni Patriği! — Ahmet Vefik Paşanın mukabelesi ve Abdülhamide verdiği sert cevap. — Rum Patrikhanesi de Ayastafanosa tebrik ve temenni (!!) heyeti gönderiyor!

Londrada silâhlar ve borçlar görüşülmiyecek Amerika heyeti İngiltereye vardı

LONDRA, 9. A. A. — Cihan iktisat konferansında Amerika birleşik hükümetlerini temsil edecek murahhas heyeti teşkil eden 50 azanın ve heyete refakat eden memurların başında olarak Plymouth'a gelen Amerikan hariciye nazırı M. Hull, yaptığı beyanat sırasında kuvvetli bir eda ile şu sözleri söylemiştir: "Harp borçları konferansta müzakere mevzuu olmayacaktır. Bu mesele memurlara ait bir işi-r.

M. Hull, beyanatına şu sözleri de katmıştır:

Konferansta silâhları azaltma işi de konuşulmayacaktır. Çünkü bu mesele de M. Norman Davis'e ve Vaşingtondaki memurlara taallük eder.

M. Hull, iktisat konferansında Amerikanın takip edeceği siyaset hakkında birşey söylemekten sakınmıştır. Bununla beraber bütün dünyayı âlâkadar eden ticaret me-selelerinin halli hakkında sorulan bir süale M. Hull şu cevabı vermiştir:

"Beynelmil bir iktisadî hareket ve teşebbüste bulunmağı der-piş etmemiz lâzım olduğu şüphesizdir."

M. Hull milletler arasındaki ticaret yolu üzerinde dikilen engellerin ve bu sahada ifrata varan tedbirlerin azaltılmasına taraftar olduğunu da söylemiştir.

M. Hull, beyanatını şu sözlerle bitirmiştir:

"Amerikanın her yerinde nikbinlik zihniyeti galebe çalmakta-

HARİCİ HABERLER

Alman borçları

Hususî krediler için moratoryom ilân edildi

BERLIN, 9. A. A. — Almanya ya bir temmuz 1931 tarihinden evvel açılan krediler hakkında umumî moratoryom ilân edilmiştir. Bu tarihten sonra açılan kredilere ait para devir ve havaletleri imkân müsait olduğu derecede yapılacaktır.

Davis ve Young istikrazlarına ait faizlerin tesviyesi muvakkaten durdurulacaktır.

BERLIN, 9. A. A. — Krediler hakkında ilân edilen umumî moratoryom gelecek temmuzun birincisi günden itibaren meriyet mevkiine girecektir.

BERLIN, 9. A. A. — Volf ajan smdan:

Nazırın meclisi alman borçlarını teydiyatı Rayışmak olarak yapmakta devama mecbur tutan bir kanun çıkarmıştır.

Rayışmanın, tehir edilen devir ve havalet muamelelerin yapmağı kâfi gelecek miktarda dövize malik olacağı zamana kadar bu Rayışmarkların balig olduğu miktarlar bir tahvil sandığı tarafından idare edilecektir.

Alman hükümeti hususî fertlerin mülkiyet haklarının mahzuziyetine halel getirmediğini, bütün dünyanın ve bilhassa Almanyanın maruz bulunduğu iktisadî inhitata ve her türlü kıymet düşüklüğüne rağmen alman iktisadiyatının teydiye taahhütlerini yerine getirmek istediğini bu suretle açıklığa göstermektedir.

Paris konuşmaları

Resmî tebliğ neşrine lüzum görülmüştür.

PARIS, 9. A. A. — Fransız, İngiliz ve Amerikan devlet adamları arasında Pariste dün sabah yapılan konuşmalar Cenevre konferansında muallâk bulunan meseleler hakkında dostça yapılmış âlelade bir tertik mahiyetinde olduğu için hiçbir tebliğ neşredilmemiştir.

Paris konuşmalarında konuşulmuş bulunan M. Paul Boncour, me-buşan meclisi hariciye encümeninden harici siyaset hakkında dün vereceği izahattan vazgeçmiştir.

Mesai konferansı açıldı

CENEVRE, 9. A. A. — Beynel-mil on yedinci mesai konferansı açılmıştır. Bu konferansa 47 millet iştirak etmektedir. İlk defa olarak bir murahhas heyet gönderen Amerika da bu milletler arasındadır.

Konferansa reis seçilen ayan-dan M. de Michelis, söylediği nutukta yalnız siyaset değil, kakaat iktisat ve istihsal sahalarında da beynelmil mesai iştiraki lüzumundan bahsetmiştir. Bu nutuk çok alkışlanmıştır.

İspanyol kabinesinde

MADRIT, 9. A. A. — Başvekil M. Azana, maliye nazırının değiştirilmesini, ziraat, ticaret ve sana-yi nezaretinin iki ayrı nezarete ayrılması cümhuriyet reisi M. Zamora ya teklif etmiştir.

M. Zamora, bir cevap vermeden evvel cümhuriyeteği kuvvetlerin müessesilerine danışacağını söylemiştir.

M. Azana bu kararı kendisinden itimadin esirgenmesi mahiyetinde bularak istifa etmiştir.

M. Zamora istişarelerine dün öğleden sonra başlamıştır.

Meb'usan meclisi reisi sosyalist Besteiro'nun yeni kabineyi teşkil-den, hükümete iştirak aleyhinde bir vaziyet takip etmesinden dolayı, istinkâf etmesi muhtemeldir. Bunun aksine olarak M. Lerroux başvekilliği kabul ederse buhranın pek çabuk neticeleneceği söylenmektedir.

Bu zihniyet diğer milletlerin müessesillerile yapılan ilk konuş-malar neticesinde daha keskin bir hale gelmiştir.

VAŞINGTON, 9. A. A. — M. Roosevelt, harp borçları meselesi hakkında bugün İngiliz elçisi ile görüşecektir.

Bu konuşma M. Roosevelt ile İngiliz elçisi arasında, birçok haf-talar gelip geçtikten sonra, doğ-rulara doğruya yapılmış ilk müza-kere olacaktır.

İmzadan sonra

Fransızlar "Muharebe ancak o gün bitti", diyorlar

ROMA, 9 (A.A.) — Beynelmil matbuat, M. Mussolininin dün ayan meclisinde dörtler misakı hakkında söylediği nutkun ehemmiyetini kay-detmektedir. Havas Ajansının bildirdiğine göre, dörtler misakının âlâkadar hükümetler tarafından hangi tarihte imzalanacağı, meclislerin tasdi-kine ne vakit arzedeceği henüz belli değildir. Fransız gazetelerinden bir kaç Avrupalı siyaset havasının de-ğiştini yazıyor. Bilhassa "Ere Nou-velle" gazetesi diyor ki:

"Muharebe ancak dün bitti. M. Mussolininin Fransız - İtalyan müna-sabetleri hakkındaki sözleri, bütün fransızların kalbine derin bir iz bırakacaktır."

ROMA, 9 (A.A.) — İtalyan gazetelerinin hepsi, dörtler misakının imza-zı hakkında bir çok mütaalealar yür-rütmekte, bu misakın Avrupalıya en az on senede bir sulh temini için M. Mussolinin tarafından girilen muaz-zam faaliyeti iyi bir sona erdirdiğini yazmaktadır. Bu gazeteler başarılı olan eserin dört büyük devlet için bir toplama ve birleşme noktası teşkil ettiğini, bu devletlerin uhderline düş-eş mesuliyeti gayet iyi müdrük olduk-larını bu suretle isbat etmek imkânını elde ettiklerini de beyan etmektedir. Aynı gazeteler bu vakanda İtalyan mil-leti için yüksek bir mana ifade etti-ğini de kaydettikten sonra İtalyanın her tarafında başvekil hakkında halk tarafından yapılan tezahürleri hatırlatmaktadır.

M. Mussolininin ayan meclisinde söylediği nutuk, bütün nahiyelerde dıvarlara asılacaktır.

Fransız meclisinde

PARIS, 9 (A.A.) — 1933 bütçesi-ni kabul ettikten sonra çalışmalarına bir hafta aralık vermiş olan mebusan meclisi bugün saat 9,30 da yeniden çalışmağa başlamıştır.

Meclis bu sabahki toplantısında ikinci derecede ehemmiyetli bazı izah takrirleri hakkında büyük ve ehemmiyetli bir müzakere başlayacaktır. Daha evvelki içtimalarda istizah takrirleri veren mebuslar müzakere esna-sında yalnız Londra konferansına ve iktisadî meselelere temas etmişler, sözlerini hemen hemen yalnız yapılacak müzakere bütün âlaka ve dikkatin dört devlet misakı üzerinde faaliyeti söz gelişi edilecektir. M. Daladier aldığı vaziyeti ya bir nutuk söylemek yahut beyanat yapmak suretile açıklığa anlatacaktır.

Takrirler hakkındaki büyük müza-kere işte o zaman başlayacaktır. Bu esnada söz söylemek için birçok mebuslar isimlerini yazdırılmaları-

Fransadan küçük itilâfa

mektuplar

PARIS, 9 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Paul Boncour, dün öğleden sonra küçük itilâf hükümetlerinden her birine birer mektup göndermiştir. Bu mektuplarda Fransız hükümeti M. Paul Boncour'un dörtler misakı hakkında daha evvelce Cenevrede, Çekoslovakya ve Yugoslavya mü-messallerine şifahi olarak verdiği teminatı tahriiri surette kayıt ve tebliğ etmiştir.

Yugoslav Hariciye nazırı izahat verdi

BELGRAT, 9. A. A. — Hariciye nazırı M. Yevtic'in mebusan meclisinde yaptığı beyanat bittikten sonra söz alan mebuslardan M. Çiriç, nazırın verdiği cevaptan memnun kaldığını kaydettikten sonra demiştir ki:

"M. Yevtic'in yaptığı beyanatın zihinlere sükunet getirdiği ve bazı meseleler etrafında baş gösteren korkuları giderdiği mü-taleasındayım."

Avrupanın şimdiki hudutlarının bu yolda çizilişi kör bir tesadüf eseri değildir.

Adaletle uygun bir hareketin vücuda getirdiği bir eseri de-ğiştirilebilecekleri zamanla kaplanlar ağır bir yanlışlığa düşmüş olurlar."

Bu sözlerden sonra Çiriç, Milletler cemiyetinin ehemmiyetine ve insanlık alevinin değerli bir kazancı olan bu müessesenin korunması ve yardım görmesi lüzumuna dikkatini çekmiştir.

Bir casus idama mahkûm edildi

ROVNE, 9. A. A. — Casusluk suçundan dolayı yapılan bir muhakeme neticesin Lulu Karlinski idama ve Sovyet tebasından matmazlık Nikitova, 12 sene hapis cezasına çarptırılmışlardır.

Karlinski hakkındaki hüküm infaz edilmiştir.

Tokyodaki infilâk

TOKIO, 9. A. A. — Hamamat-suda olan infilâk neticesinde vuku bulan insanca zayiat hakkında nesredilen son listeye göre 18 kişi yaralanmış, 25 kişi kaybolmuş-tur. Bu kaybolanların öldükleri zannedilmektedir.

İnfilâkın sebebi anlaşılamamış-tır.

SON DAKİKA

Bir de su ile mücadele!

Yolculardan bir kaç asker ancak yüzerek kendilerini kurtardılar

ANKARA, 10 — SAAT 1 — (Telefonla) — Buraya gelen son me-lûmata göre, kaza takriben on beşçeyrek geçe olmuştur. Bir gardöfren kaza yerinden kaçarak Sazaklı istasyonuna gitmiş ve ilk haberi vermiştir. Demiryolları cer reisi de kaza mahalline gitmiştir. İmdat treni-reindeki telgraf makineleri henüz Ankaraya bağlanamadı. Kaza saha-sına hâlâ mebzul miktarda su geldiği ve kazanın bu yüzden hâsl ol-duğu anlaşılıyor. Eskişehirden imdat trenine kaza mahalline giden Faruk Bey dreizin ile yaralıları imdat trenine nakletmiştir.

Tren Sazaklıdan Biçere gelirken, evvelce de bildirilmiş gibi, bir yücek bir yarmayı ve onun bitişini nedeği altı metrelik köprüyü geçmiş ve düz sahaya girmiştir. Burada bir dönemeç vardır. Bu dönemeç-ten ilerisini görmek mümkün değil dir. Lokomotif ve vağonlar bu düz kısmı dönmüşler, fakat daha evvel sel buradaki demiryolunu bozdu-ğu için, derhal kaza vuku bulmuş-tur. Vağonların pencerelerine kadat su çıkmıştır. Ölen bir ihtiyardı ve kaybolan bir kadındır. Yolculardan dört asker yüzerek sudan kurtulmuşlardır.

Demiryolları idaresi bugün öğleyin Ankaradan bir tren kaldı-rarak İstanbul ve cenup yolcularını taşımak fikrindedir. Fakat bu tren-harakiyi sabaha kadar Sazaklı ile Biçer arasında devam eden ame-liyat neticesine bağlıdır.

Nafia Vekilinin sabaha karşı buraya avdet etmiş bulunacağı tah-min ediliyor.

Tren nerde goldan çıktı?

ESKİŞEHİR, 9 (Milliyet) — Bugün Eskişehirden kalkan Toros-katari mülhaku Ankara treni Biçer le Sazak arasındaki demir köprü-de yoldan çıkmış ve devrilmiştir. Kaza sel yüzünden olmuştur. Salat vağonların pencerelerine kadar yük selmiştir. Bir ölü, bir kayıp vardır ve hafif yaralılar arasında hareket müfettişi Hulki Bey ile seftren de-balanmaktadır. Buradan derhal imdat katari hareket etmiştir.

Meclis teşrinievvelde toplanacak

ANKARA, 9 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bu hafta yas-tatilini ve bundan sonraki içtimanın da teşrinievvelde olmasını ka-rarlaştıracaktır.

Dün Ankaraya dolu yağdı

ANKARA, 9 (Telefonla) — Bugün öğleden sonra Ankarada şe-hrin muhtelif yerlerine ceviz büyüklüğünde dolu yağdı.

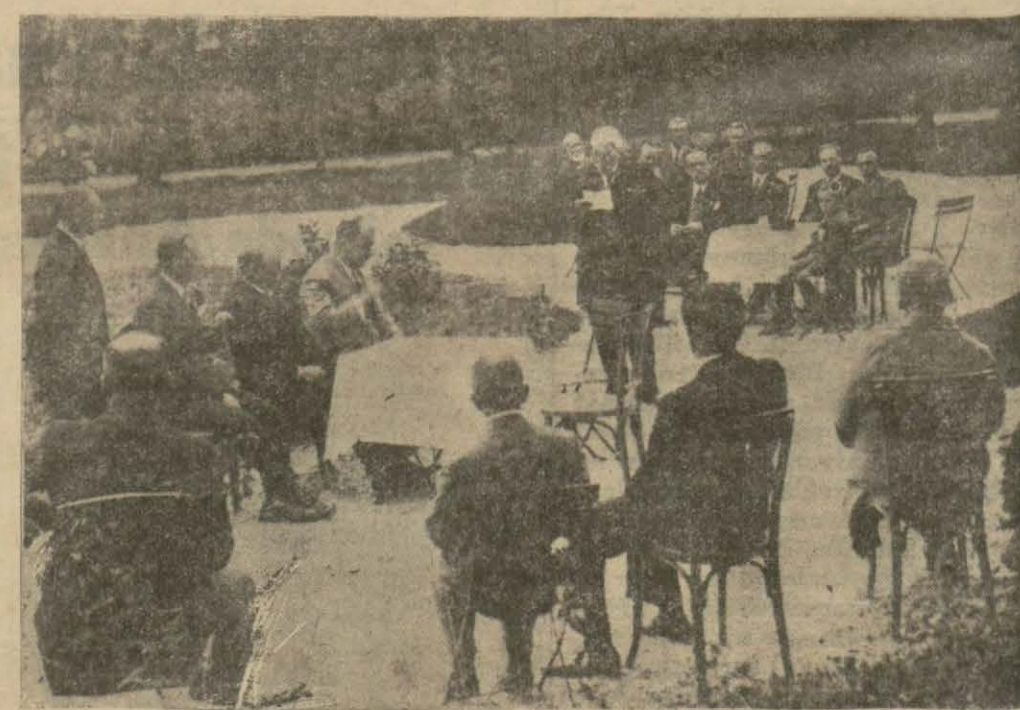
ESKİŞEHİR, 9 (Milliyet) — Bugün 13,30 da Eskişehirde ceviz bü-yüklüğünde dolu yağmıştır. Dolu on beş dakika kadar sürmüştür. E-kinler harap olmuştur.

Atinada galeyana devam ediyor

ATINA, 9 (A.A.) — Atina Ajansından: M. Venizelosu karşı yap-tılan suikastta methaldır oldukları iddiasıyla emniyeti umumiye idare-sine mensup üç kişilerin tevhifi dolayısıyla dün akşam muhalifler mahafir-linde bir nebze heyecan görülmüştür. Hükümet asiyye ve intizamî te-minatın emniyetini tahvil etmiştir. Suikast meclisinden mahfuz olan bütün eşhasın mevkileri ne kadar yüksek olursa olsun tevhif edil-meleri hakkında kat'i emirler vermiş olan M. Çaldarisin hattı hareketi muhaliflere teminat telkin etmektedir. Gece bir beyanname nesredile-rek M. Venizelosun dostları her türlü nümayişten çekinmeğe ve sükü-ru muhafazaya davet edilmiştir. M. Çaldaris ajansımız muhabirine asi-yye ve intizamın kat'i surette temin edilmiş olduğunu söylemiştir.

Erenköy Sanatoryomu

İkinci yıldönümü münasebetile dün sanatoryomda merasim yapıldı

Ali Paşa nu tuk söylerken..

Verem Mücadele cemiyetinin Erenköydaki sanatoryomunun ikinc-i yıldönümü münasebetile dün saat 15 te Sanatoryomu binasında bir merasim yapılmıştır. İstasyonda trenden çıkan davetliler cemiyet tarafından tahsis edilen arabalar-la sanatoryoma gitmişlerdir.. Dav-ettiler meyanında Sinop mebusu Hasan Fahmi Bey, Dr. Besim Ö-mer Paşa, cemiyet reisi Ali Paşa, Tevfik Salim Paşa ve cemiyete mensup mümtaz zevat bulunuyor-du. Davetliler toplandıktan sonra sanatoryomun hasta koğuşları ge-zilmiştir. Sanatoryomda 40 yatak vardır ve hepsi doludur. Bir sene-de bu sığmı müessesesi 165 hasta-nın imdadına koşmuştur ve onla-ram sıhhat vermiştir. Binanın gezil-mesinden sonra Verem Mücadele ve Hilâliahmer cemiyete-ri reisi Ali Paşa bir

nutuk söylemiş ve bu nutuktan sonra müessese başhekimi İhsan-ı Rifat Bey müessesenin vaziyeti hakkında izahatı ihtiva eden bir nutuk söylemiştir.

En sonra Besim Ömer Paşa mü-essesede görülen intizam ve mü-kemmeliyetten bahis bir nutuk söy-lemiş ve bundan sonra davetliler bûfede izaz edilerek avdet edilmitir.

Belçika konsolosu vefat etti

Belçika konsolosu M. Philippo vefat etmiştir. Müteveffa, dün ka-tolik kilisesinde yapılan bir âyini müteakip defnedilmiştir.

M. Philippo aslen İstanbullu ve ermeni katolikidir.

Lâkırdı atan kadın

Geçen gün Millet Meclisinde kadınlara lâkırdı atan erkekler için işaret edilen cezaya ait kanun müzakeresi meclis üyelerinden biri şöyle bir soruya karşılık...

— Peki, ya erkekler lâkırdı atan kadınlara ne ceza vermeli? Millet Meclisinde bir meclis üyesi endişeye düşecek kadar ortada bir kadın meselesi olduğu anlaşılıyor.

Kadının hal ve tavrından mânâ çıkarılmayacak kadar aptal ve ahmak bazı erkeklerin sokakta her hoşlarına giden kıza ve kadma sırnaşıklık ettiklerine maatteessüf sık sık şahit oluyoruz.

Hattâ bu sırnaşıklığı çirkin bir şekilde tecavüz derecesine çıkararak terbiyesizler de vardır. Ceza kanununun maddelerine rağmen bu tür davranışlar çok defa cezaya kalıyor. Çünkü böyle hakaret ve tecavüzlere maruz kalan namuslu kadınlar şikâyetlerini polis kadar ileri götürmekten iktinap ediyorlar. Bu itibarla mesele kanun maddesinden ziyade bir terbiye ve görgü meselesi şeklinde giriyor.

Şüphesiz ki kendini bilen şerefli bir erkek hoşuna giden kadma hünlü etmek için lâkırdı atmak ve tecavüz etmek gibi ahmakça tedbirlere müraacaat etmez.

Bu öyle bir ruhi meseledir ki onun ancak insanın hissi temayülleri ifade eder ve bu temayüller o kadar belirsiz ve zararsızdır ki mânasını ancak hoş giden kadımla hoş gören erkek anlayabilir.

Bu manevî temastan müspet netice çıkmadığı takdirde erkek için yapılacak iş derhal o kadının hududundan uzaklaşmaktır.

Pariste, tahsilde genç arkadaşlardan biri İstanbulda olduğu gibi hoşuna giden bir kadının peşine düşmüş, lâkırdı atmış. Kadın hiç mukabele etmeden giderken birden bir polis önünde durmuş ve peşinden geleni göstererek şikâyet etmiş. Fransız polisleri babacandır. Kadını bir iki nazik kelime ile savdıktan sonra arkadaşına yaklaşmış. Elini omuzuna vurarak gülmüş. Ona yanlış kapı çaldığını anlatarak:

—Delikanlı, demiş, onu bırak, başkasına bak! İşte mesele budur. Herkese namuslu kadımla sokak kadınının farkını polis izah etmesi imkânı yoktur. Bu iz'an, irfan ve zekâ meselesidir.

Kadınların erkeklerle lâkırdı atmasına gelince. Pariste geceyarısına doğru tiyatro dönüşleri bulvarlarında erkek kovalayan kadınların hesabını Allah bilir. Bunlar erkeklerle takılır, lâkırdı atarlar, sırnaşır. Fakat bütün bu hareketler o kadar nazikâne, o kadar cana yakındır ki insana batmaz.

Bir yaşlı dostum geçen yıl Pariste tiyatrodan çıkarken güzel bir kız yanına yaklaşmış, geceyi beraber geçirmelerini rica etmiş. Dostum kızın atlamak için çok yorgun olduğunu söyleyince güzelliği kadar zeki olan genç kız boynunu bükülmüş:

— Çok haksızınız! demiş. Bir genç ve güzel kızın teklifini yorgunluk bahane ederek kabul etmemeyi haksızlık telâki eden böyle sokak kadınlarının söz atmasına hangi babayığit erkek kıyar.

Mesele nezaket, terbiye, zekâ meselesi.

Burhan CAHİT

vilayette

Fatih tahsil memurlarını taltif

Geçen 932 - 933 mali senesinde bilhassa Fatih kazası malmüdürlüğü dahilinde vergi tahsilâtının yüzde 95'e yakın bir derecede yapıldığı görülmüştür. Bu hususta Fatih malmüdürlüğü dahilindeki Maliye şubeleri memurlarının, mürakip ve müfettişlerinin büyük bir gayret sarf ettikleri anlaşılmıştır. Fatih kazası maliye memurlarının devlet gelirinin tutarını muhafaza için gösterdikleri bu faaliyetten dolayı birer taltifname ile taltifleri takarrür etmiştir. En ziyade vergi tahakkuk ve tahsilâtında gayretleri görülen ve tahsilâtta en yüksek dereceye vâsil olan Fener ve Eyüp maliye memurlarile muntaka mürakip ve müfettişlerine de taltifnameleri gönderilmiştir.

Deve ve horoz güreşleri

Bazı kimselerin deve, koç, horoz dövüşürmesi bir sanat halini aldığı görülmüştür. Müsaade almadan bu gibi dövüşürmeler yapılması yasak edilmiştir.

Ekonomi

Atina itilâfı

Bir haftalık tatbikat ne netice verdi?

Bu ayın başından itibaren mevkiî meriyete girmiş olan Türk - Yunan ittifak anlaşmanın tatbik edildiği ilk hafta zarfında verdiği neticeler şayanı memnuniyet olmuştur. Geçen bir hafta zarfında - tatbikatındaki yeniliğe rağmen - Türk - Yunan ticari hayatında mahsûs bir inkişaf görülmüştür. Memleketimizden Yunanistan'a yapılan ithalâtın yüzde 25 ine mukabil Yunan Milli Bankası tarafından faizsiz ve kabili devrî ferâğ bonolar verilmektedir. Bu bonolar Yunan menseli malların mübayaasında kullanılabilir. Malın kıymetinin yüzde beşi miktarında da ayrıca bonolar verilmektedir ki bunlar Yunanistan veya başka memleketlerden yapılacak mübayaat için kullanıldığı gibi Türk eşyasının naklinde Yunan gemilerine nakit makâmında da verilmektedir.

Altı ay, yani bütün ihracat mevsiminde tatbik edilecek olan bu ticaret anlaşmasının çok müfit neticeler ve reccâi muhakkak görülmektedir.

İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğü

Ankaran gelen haberlere göre İstanbul Deniz ticaret müdürlüğüne İktisat Vekâleti Deniz ticaret müdürü Müfit Necdet Bey tayin edilmiştir.

Müfit Bey yakın zamana kadar İstanbul Deniz Ticaret müdür muavini bulunmakta idi.

Müfit Necdet Bey aynı zamanda kalavuzluk işlerine de muvakkaten bakmaktadır.

Aldığımız malûmata göre İstanbul Deniz Ticaret müdürü Zeki Bey deniz yolları umum müdürlüğü kadrosunda mühim bir vazifeye tayin edilmektedir.

Sanayi ve Maadin Bankasının devri

Yeni Afyon ihisarı umumî müdürlüğüne tayin edilen Ali Sami Bey Sanayi Kredi Bankası ve Sanayi Ofisindeki vazifesine de bir taraftan muvakkat bir müddet için devam edecektir. Ali Sami Beyin bu vaziyeti Bankanın Ankara nakilât Şimşir Banka tahavvül ettiği zamana kadar devam edecektir.

Ali Sami Bey Sanayi ve Maadin Bankasının teesüsünden beri Bankanın müdür muavinliği vazifesini yapmakta olduğundan devir ve nakil işlerine ihtisasından istifade edilecektir.

Bir metre boyunda yılanlar

Ticaret Odası yılan ihracatı hakkındaki teklifine devam etmektedir. Avrupa'da yılan alacak müesseselerden biri Ticaret Odasına verdiği cevapta bir metre boyunda yılanların 70 kuruşa satın alınacağını bildirmiştir.

Taze meyva ihracatı

Ticaret odası taze meyve ihracatı hakkında yeniden teklifata başlamıştır. Bu hususta muhtelif memleketlerin taze meyve ihracatını ne suretle kontrol ettikleri ne gibi kanunlar çıkardıkları araştırılmaktadır.

Bunlardan Romanya hükümetinin meyve ihracatı hakkında yaptığı bir nişanname tercüme edilmektedir. Roman yadan ihraç edilecek meyveler Milli ihracat enstitüsü tarafından kontrol edilmektedir.

Ihracat enstitüsü memurlardan meyvelerin hasta, ve çürümeye müsait olanlarına dikkat etmelerini istiyor.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

8 HAZİRAN 1933

Akşam Fiaatları

İstikrazlar	Tahvilât	
İstikraz dahili ku-	Ergani	19,40
ponusuz	Elektrik	---
1933 İstikrazı	Tramvay	---
Şark d. yolları	Tünel	---
D. Muvahhede	Rihtımı	18,25
Gümrükler	Anadolu I	45...
Sayıd mahi	III	46,25
Bağdat	mesil	56,90
T. askeriyeye		

ESHAM

İ Bankası Na-	Bomonti	21,10
ma	Terkos kupon-	4,28
" " Hamiline	suz	29,50
" " Müessesia	Çimento	12,90
Anadolu Hisse	İtilah dey. ko-	---
Tramvay	ponusuz	218,0
Reji	Şark dey.	2...
Şir. haviye	Balya	2,85
Telefon	Şark m. ecza	2,50

ÇEK FİATLARI

Paris	12,03	Prağ	15,92,75
Londra	71,45	Viyana	4,28
Niวยอร์ก	57,15	Madrid	5,64,50
Milano	9,10	Berlin	2,05,175
Briksel	3,40,15	Varsova	4,23,50
Atina	82,07,50	Peste	3,43,725
Cenevre	245	Belgrat	35
Sofia	68,04	Bükres	79,97
Amsterdam	1,17,84	Moskova	10,89,75

NUKUT (Satış)

20 f. Fransız	165...	1 Şilin, Av.	24...
1 İsterlin	715	1 Pezeta.	17...
1 Dolar	172	1 Mark.	49...
20 Lir	215	1 Zeloti	24...
20 f. Belçika	115	1 Penga.	33...
20 Drahmi	25,50	20 Ley.	23...
20 L. İsviçre	815	20 Dinar.	55...
20 Leva	26...	1 Cernoveç.	---
1 Florin	85...	1 Altın	934
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33...
		1 Banknot	2...

Poliste

Sandal devrilince..

Bir kişi boğuldu, iki kişi kurtarıldı

Dün Haliçte bir deniz faciası olmuştur. Sıtkı Efendi ile Mebrure ve Gülsüm Hanımlar bir sandal gezintisi yapmak için dün akşam üzeri bir sandala binmişler. Haliçte sandal Kâğthane'ye doğru ilerlerken birden bire hava bozmuş ve çirkin boranın tesiriyle sandal devrilmiştir. Sandalın içindekiler suya düşünce feryada başlamışlar ve Gülsüm Hanım derhal boğulup gitmiştir. Etraftan yetişenler baygın bir halde Sıtkı Efendi ve Mebrure Hanımı kurtarabilmişlerdir.

İki azılı sabıkalı

Kumkapı ve civarında bir müddetten beri muhtelif hırsızlıklar yapan iki azılı sabıkalı yakalanmıştır. Naim ve Osman isimlerinin de olan bu iki sabıkalı geceleri bir çok ev ve dükkânları soymuşlardır. Polis merkezi ikisini de yakalayıp bir müddet tuttu. Bunların o civarda bir eve çaldıkları eşyayı doldurdukları anlaşılmasından dolayı bu iki sabıkalıyı yakalayan polis memurları tarafından mahkemeye sevk edilmiştir.

Elini makineye kaptırdı

Fenerde Süreyya Paşa fabrikasında çalışan Fehmi isiminde bir amele işlemeğe olan makinelerin yanında uğraşırken kaza eli makineye kaptırmış ve bir parmağı kesilmiştir. Fehmi hastahaneye kaldırılmıştır.

Sahte diştabipleri

Son zamanlarda gene ötede beride bir takım sahte diş tabipleri peyda olmağa başlamıştır. Zabıta bunlara karşı yeniden tedbirler almıştır. Şimdiye kadar sahte diş tabipliği yaptıran anlaşıl kim selevin muayenehanelerinde araştırma yapıldıkça memurlar ile birlikte hükümet doktoru da beraber bulunmakta idi. Araştırma için hükümet doktoruna da haber verip beraber almak keyfiyetini işi çok uzattığı görüldüğünden bu usul kaldırılmıştır. Bundan sonra sahte diş tabipliği yapıldığı haber alınca zabıta memurları doktoru almadan doğrudan doğruya gidip araştırma yapıpacakları ve yakalanan mazmunu adliye vereceklerdir.

İki tavcı

Hüseyin ve Kadir isimlerinde iki tavcı yakalanmıştır. Bunlar Galata civarında tenha sokaklarda dolaşarak bir çok safillere tenke veya demirden yapılmış yüzük ve küpeleri altın diye satmak suretile dolandırıcılık yapmaktan maznundurlar. İki tavcının muhtelif cürümleri tesbit edilmiş ve ikisi adliye verilmişlerdir.

Bakkal dükkanında yangın

Şişlide Rumeli caddesinde bakkal Hristonun dükkanından gece saat dörtte yangın çıkmış ve dükkanın içerisi yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının sebebi tahkik edilmektedir.

İçki düşmanları dün tenezzüh yaptılar

Yeşilhalil cemiyetinin tertip ettiği senelik deniz tenezzühü dün yapılmıştı. Sabah saat sekizde köprüden kalkan vapurda bir cazbant bulunmuş ve havanın bazan kapalı ve yağmurlu olmasına rağmen iyi eğlenilmişler. Davetliler alkollü içkilerden başka her nevi içki içmişlerdir.

Gümrüklerde

Muhafaza kadrosu

İstanbul Gümrükler muhafaza başmüdürlüğünün yeni kadrosu tasdik edilmiş, bir kısım muhafaza memurları Edirneye, bir kısmı da Karadeniz muntakasına nakledilmişlerdir.

Kısa haberler

* Şimdiye kadar İstanbul Kadastro mektebi müdürlüğü vekâlet idare ediliyordu. Tapu umum müdürlüğü, mektep müdürlüğüne Kâmil Beyi tayin etmiştir. Kâmil Bey işe başlamıştır.

* Yeni posta ve telgraf kadrosunda İstanbul baş müdürü Hüsnü Bey 70 lira aslı maaşla vazifesinde ipka edilmiştir.

İSTANBULDA GEZİNTİLER

"Kayalar,, sırtlarında bir kaç saat.."

Bahar, bu sene hırçın bir kız gibi durmadan gözyaşı döktü..

Bahara ait bütün ümitlerimizi, sağının tellerine bağladığımız güzel mayıs, vara yoğa ağıryan hırçın bir genç kız gibi, durmadan gözyaşı döktü. Haziran, biraz daha ağırbaşlı, durmuş, oturmuş, kadim kadıncık bir ay diye tanırdık. Halbuki o da pek hoppa, pek kararsız çıktı. Neşemizi kaçıran bu somurtkan yüzü havalardan bundan sonrası da var mı bilmem...

Bildiğim bir şey varsa, yazda çok erken girdik ve baharı görmeden kaybettik. Yazın bu arada bir tek karmış oldu. Yeşile karşı hasretimizi doya doya dindiriyoruz. Bol yağmur altında serpilene ağaçlar, her halde temmuz kadar renklerini saklayacaklar ve sonbahar; daha devamlı olacak.

Geçen haftaki cuma bol ışıklı ve aşık havada geçti. Fakat herkeste bir tereddüt vardı: — Acaba yağmur yağacak mı? Bu tereddüt, uzun bir deniz seyahati için pek az kişiye cesaret verdi. Köprüden sabah kalkan Boğaziçi vapurlarında tek tük yolcu vardı. Ancak öğleden sonra, umumî bir kalkışma oldu.

Bana sorarsanız, gezinti dediğin dörtbaşı mamur olmalı. Yaptığım masraf göre, bütün bir gündün istifade etmek fırsatını bulabilmeyim. İki saat içinde gidip dönüşün yerin kazancı, yorgunlukta başka nedir? İlk vapurla son vapur... Bu ikisi arasında geçen zaman, beni ancak doyurur. Geçen cuma, yazık ki istediği gibi eğlenmek bana da kısmet olmadı.

Öğleye kadar hava bir kaç çeşide girdi. Kâh açtı, kâh kapadı, kâh gök güldü, kâh şimşek çaktı. Nihayet ikindiye doğru güneş bulutsuz görüldü. Dikkat ediyorum: daha kimse, iyice açılıp saçılmamış. Yaz kıyafetleri, parmakla gösterilecek kadar az. Koltuğu altında şemsiye, vapura girenlere gözücuyla baktım: hepsi de buluttan nemkapar vaziyette...

Güvertede iki ihtiyar, ellerini dürbün gibi kırılarak Haliç üstünden parça parça kopan siyah bulutları birbirlerine gösteriyorlar: — Allah bilir ama, fırtına kopacak! — Yok.. yok.. fırtına bulutu saçaklı olur. — Bakšana.. bunlar da saçaklı.. — Eh.. ne yapalım. Bir kere yola çıktık. Daha olmazsa vapurdan inmeyiveririz!!

Böyle kulak kiriyse, bulutların hareketinden mana çıkararak, halecan, endişe, korku içinde geçen yolculuktan ne hayır gelir? Vapur, Bebeğe vardığı zaman bulutlar, yavaş yavaş dağılmaya başlamıştı. Fakat ben, ne olur ne olmaz Rumelhisarından ileri gitmedim. Hisarın tepesindeki "Kayalar,, da şöyle bir saat kadar uzanıp Boğaziçi kışbakış seyretmek te bugünlik yeterdi.

Ben, kayaları Boğazın sayılı mesirelerinden biri sayıldığı günlerde tanıdığım için çok severim. Mezarlığı bile mezarlığa ne kadar az benzer. Hele o sırtları yeşilliği, yeşilin en tatlı rengidir. Çimenler üstüne kendimi attığım zaman baktım ki burada yalnız değilim.

Belediyede

Sebze hali

Esash bir hal inşası imkânları aranacak

Keresteciler yangın yerinde yapılacak meyve ve sebze halinin iki yüz kırk bin liraya mal olacağı yapılan keşiflerden anlaşılmıştır. Belediye bu hali muvakkat olarak yapmaktadır. İstanbulun bütün yiyecek, içecek maddelerini ihtiva edecek büyük hal bilhazara inşa edilecektir.

Şayet büyük bir hal inşa edilirse bir milyon liraya mal olacaktır. Belediye bu hususta katı kararını bir kaç güne kadar verecektir. Büyük halin inşası için sarfedilecek paranın ne suretle tedarik edileceği henüz malûm değildir.

Eski eserleri muhafaza

Muhtelif makamların tarihi eserler için ayırdıkları tahsisatı birleştirerek müstakil bir makam emrine verilmesi ve tanzim edilecek bir program dahilinde bu eserlerin tamiri ve bakımı için bir sistem dahilinde çalışması muvafık görülmektedir.

Oktruva bakayası

Oktruvanın lâğı üzerine Belediye oktruva müdürlüğü teşkilâtını dağıtmıştı. Yazın muamelelerin tasfiyesi ve evlere tahakkuk ederek henüz tahsil edilemeyen oktruva rüsumunun tahsili için muvakkat mahiyette bazı memurlar vazifelerinde kalmışlardır. Oktruva müdürü Orhan Bey münhal bulunan varidat müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Oktruvanın lâğı üzerine Belediye oktruva müdürlüğü teşkilâtını dağıtmıştı.

Oktruvanın lâğı üzerine Belediye oktruva müdürlüğü teşkilâtını dağıtmıştı. Yazın muamelelerin tasfiyesi ve evlere tahakkuk ederek henüz tahsil edilemeyen oktruva rüsumunun tahsili için muvakkat mahiyette bazı memurlar vazifelerinde kalmışlardır. Oktruva müdürü Orhan Bey münhal bulunan varidat müdürlüğüne tayin edilmiştir. Oktruvanın lâğı ile gümrük rüsumuna yüzde on zammedilerek elde edilecek varidattan İstanbul Belediyesine

Çoluk çacuklarla seyrana çıkan bir kaç aile daha var.

Kendi evlerinde gibi davranışlarından anlıyorum ki Hisarın yerlileri... Kilimleri sermiş, çay semaverlerini kurmuşlar, konuşuyorlar. Sağmdakilerinde hazırık deşet. Semaverde su fikir fikir kayıyor. Bardaklar, temiz tülbentlerle kurulandıktan sonra, birer birer ortaya çıktı. Yaşlı bir hanım, telâflı bir hareket yaparak: — Kızlar, gördünüz mü başımıza geleni! diye haykırdı.

Ötekiler, etrafını aldılar: — Ne var anne anne... — Kaşıkları unuttusuz! — Şimdi ne yapacağız? — Bilmem... Ama, ben söyledim. Kızlar, göz kulak olun. Bir şey unutulmamış, dedim.

Küçük bir kız akul öğretti: — Çöple karıştırırız! — Anne anne itiraz etti: — Çamurlu çöplerle çayımı karıştıramam doğrusu... — Peki, çaresi?

Büyük hanım, fazla sabredemeyecek süreklili bir kahkaha attı: — Kaşıklar burada... nafile aramam... sizi korkutmak için mahastan söyledim.

Kaşıklar entarisinin kuşağı arasında çıkararak bardaklara yerleştirdi. Çay, artık iyice demlenmişti. — Hadi, dediler, şu çayı soğutmadan içelim!

Fakat tam bardaklara boşaltacakları sırada hatırladılar: — Hani şeker? — Anne anne.. şeker nerde? Kadıncığış alkışladı: — Şekeri siz almadınız mı? — Yoookk!.. — Nusret.. kızım, sendeyse ver şekeril.. — Ben şeker görmedim.. — Şakayı bırakın, canım. Çay soğuyor.

Sendeydi, hayır, ondaydı, derken anlaşıldığı ki şekeri almayı unuttusular. Demlenmiş çayın kokusu etrafa yayıldı, adeta baygınlık geçiriyorlardı: — Vah vah vah.. bu kadar özen, bezen.. Koca semaveri buralara kadar taşı da şeker almayı unut!.. — Acaba şu yanmışdakilerden bir az şeker bulabilir miyiz?

Yüzlerini kızartıp aradılar. Fakat aldıkları cevap, umdukları cevap değildi: — Şekerimiz kendimize *kadar. Fazla olsaydı, vallahi verirdik! Eve gidip elcinlice kadar çayın soğuyacağını hesap ettikleri için, o canım semaverin kaynar suyunu boşaltmaya mecbur oldular.

Ondan sonra da oturdıkları kadar çayı içemediklerine dövündüler: — Bileydim, gelmezdim. Ağızta dile bir kaç içemedikten sonra... — Kaşık kaşıkları unutaydık ta şeker alsaydık.

Mümkün olsa, şu hanımlara, bir semaver çay demletip elimle birer bardak ikram ederdim. Onlar olmasa, ben şu iki sütunluk yazının mevzuunu nereden bulup çıkarırdım...

M. SALAHADDİN

Mahkemelerde

Bir gece işçisi mahkûm oldu

Rıdvan isiminde azılı bir gece işçisi gençlerde muhtelif hırsızlıklardan maznunen yakalanarak adliye teslim edilmişti. Rıdvan ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve cürümleri sabit olduğundan kendisinin iki sene müddetle hapsine karar verilmiştir. Rıdvan bu kadar müddet de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulacaktır.

Ne nisbette isabet edeceği henüz malûm değildir.

Lâyhının Mecliste kabul edilen katı şekline nazaran yüzde onlar belediye lerin nüfusuna göre tahkim edilecektir. Bu taksim neticesinde İstanbul Bele Belediyenin varidatından üç dört yüz bin lirası kadar kaybedeceği zannediliyor. Bu sebeple bütçede müvazene temini için masraf bütçesinde de tenzilât yapılacaktır.

Tepebaşı bahçesindeki tesisat

Tepebaşı bahçesinin kira mukavelesi bitmiştir. Müstecir M. Leman bahçeyi Belediyeye devretmiştir. Ancak bu devir içinde Belediye ile müstecir arasında bir ihtilaf çıkmıştır. Belediye yapılan tesisatı devir alırken ancak yeti bir lira vereceğini söylemektedir. M. Leman ise tesisata 36 bin lira kıymet tahmin etirdiğinden bu parayı istemektedir. İhtilaf halledilemediğinden M. Leman Belediyeye aleyhine Hukuk mahkemesinde bir dava açmıştır. Mahkeme heyeti Belediye satın almağa mecbur olmadığına karar vermiştir. M. Leman yeti bir laryı kabul etmediği takdirde tesisatı söküp enkazı götürecektir.

FELEK

Kuş merakı

Mazhar Osman Bey'e sorarsanız her kim ki bir şey meraklıdır, delidir ve herkesine mutlaka bir şey merakı olduğuna göre hekimlik ilminde akıllı denecek adam bulmak imkânı yoktur.

Dostlarımdan bir kuş delisi yani kuş meraklısı tanıdım. Evinde türlü türlü kafesleri, çiftçaneleri, flürüye, iskete, ispinoz, saka, kanarya, karatavuk ve papağanları vardı. Saatlerce, günlerce kuşlarla beraber otursa sıklıkla. Ne yer, ne içer ille onların civılsını duymak ve onlarla konuşmak ister. Güya kuşlar da onun sözlerine cevap verirler. Asude bir hayattır. İnsanlara lâf anlatmaya çalışmaktan kuşlara söz dinlemek her halde daha tatlıdır, sanırım...

Beni ne zaman görse: — Yah! bir gün bize gel de sana kuşlarını göstereyim... der durur. Mübarek adam pek te yakında oturuyor ki; (Hop!) diyinice gidilversin. Fatihin arka tarafında bir yerde...

Evvelki gün işimin az, vaktimin geniş olduğu bir gündü. Ne zaman gitsem evinde bulacağımı bildiğim için kalktım. Tramvaya bindim ve gittim. Beni pek büyük bir memnuniyetle karşıladı. Memnuniyeti gözlerinde okunuyordu. Bir şey meraklı olan adam onları başkasına anlatmaya bayılır. Saatlerce söyler. Sanrı ki karşısındaki de onun kadar zevk almaktadır...

Neyse, eve girdim üst katta simale nâzır bir büyük odayı kışhane haline koymuş. Daha oraya girmeden evvel selâmlik ismini verdiği kapının yanındaki küçük odada biraz oturdum. Hoşbeş ettik. Hayatından memnun görünüyordu. Kendisi bir iki mektepte hocalık ediyordu. Haziran başında mektepler kapanınca dört ay kuşlarla baş başa kalacağından dolayı handise göbek atcaaktı. İfadesine nazaran bu sene papağını da kuluçka olmuş...

Osrada tekrar kapı çaldı. İçeride sarıklı bir zat geldi... Civardaki caminin imamı imiş. — Buyurun İmam Efendi! dedi ve beni takdim etti.

Onun arkasından

Ahmet Haşim'in ölümü, az çok tanınmış her muharririn ölümü gibi, bir takım mahvet tezahürlerine vesile oluyor. Böyle şeylere gülünür. İçim kanamasına güleceğim.

Meğer onu ne kadar da seven, hatıraları anılmıyordu. Daha on gün evvel biz onun harikulade manzumesini okurken: "Bu da ne demek?" diye dudak bükülen şimdi: "Büyük Türk şairi Ahmet Haşim" diye söz başlıyor. Demek *Göl saati*, *Piyale* sahiden bizim iddia ettiğimiz gibi büyük bir şairin eseri mi, hem de Türk edebiyatının malı mı? Hani onlar manasız, yazan da Arap'tı! Dün mü yalan söylüyorlardı, bugün mü?..

Yalan söylemek te gene bir şey söylemektir. Onlar dün de, bugün de bir şey söylemiyorlar. Kendilerini gösteriyor, mahvetlerini tatmin ediyorlar: "Bakın, biz de edebiyatla meşgulüz! Şiirin güzel ve manalı olup olmadığını anlarsınız! Bizi görün, bizi seyredin! Dün Haşim Arap'tır, şiirlerinin manası yoktur diye kendimizi gösterip alkışlattık; bugün de onun Türk olduğundan, büyüklüğünden bahsederek kendimizi gösterip alkışlatıcağız!"

Hem iyi bir vesile de var. Müslümanların: "Ölümlerini hayırla anın!" diye bir sözü yok mu? İşte ona uyarak dün taşladıkları bugün baş üstünde taşıyorlar. Fena mı? Sebaba da girmiş olurlar!

Bu adamların fikirlerine, kendi kendilerine hiç mi hümetleri yok? Söylediklerini unutuyorlar mı? Yoksa bizi mi hafızasız sanıyorlar? Daha toprağı kurumamış bir mezarın başında içindekinin eserlerini tenkit etmeği doğru buluyorlarsa sussunlar, yazmasınlar, ihtifallere gelmesinler. Ben Ömer Seyfettin, Süleyman Nazif ihtifallerine, biktirasıya tekrar edilen bu ihtifallere gidiyor muyum? İstedikleri şey, sevdiikleri bir adam için yapılan merasime bulunmak değil, birkaç eş dost görmek, kendilerini göstermek... "Biz, bu memleketin münevverleri, büyük ölümlere işte böyle hümet ederiz. Onların yazılarında bir satır bile okumayız; fakat bunu bizen ve Allah'tan başka kim bilir? herkes bizi ihtifalde görüyor ya! yer."

Bu kadar samimiysizlik, bu kadar kübalilik insanı çileden çıkarıyor. *Göl saati*'ni, *Piyale*'yi beğenmeyen, anlamayan, onları tehzil edenleri şimdi Haşim'in cenazesinde, onun için yapılan ihtifallerde görünce insan oğlundan tiksiniyorum. İnsan kanaatleri, fikirleri ile yaşar, onlar için çarpışır; her mezarın başında ve kendi mezarının başına kadar.

"Ölümlerini hayırla anın!" Peki ama bu ölen adamın yazıları, kitapları da var. Onun için söylediklerimiz her cemilekârane sözden eser de, yani yazıyan ve sizin beğenmediğiniz bir kuvvet te istifade edecek. Sizi dinliyen ve size kapılarak asla tasvip etmediğiniz görüşlere, kanaatlere ıstırak edecek adamlar, bulunur. Fikir mesuliyetinden hiç mi korkuyorsunuz? Yoksa kendi sözlerinize kendinizde mi kıymet veriyorsunuz? O halde niçin söylüyor, niçin yazıyorsunuz?

Söylemenin de, yazmanın da kendi kendimize, hemcinslerimize, ebediyete karşı bir taahhüt altına girmek olduğuna hiç düşünmüyoruz. Fikir sahasının her türlü zaruretlerden kurtulması, onların fevkiye çıkması lâzımdır. Bittabi bu bir hayaldir, hiç bir zaman tahakkük edemez. Fakat bu böyledir diye her güne, her hâdiseye göre mi kanaatlerimiz, imanlarımız olacak?

Ahmet Haşim berrak şiirler yazardı. Kelimelerinin manası bilinince derhal anlaşılmalı bir tek manzumesini biliyoruz. Zaten türkçede bir Mallarmé'nin, bir Rimbaud'ununki gibi müzlim şiir henüz yoktur. Fakat Haşim'in şiirleri o kadar saf, o kadar berraktır ki şairin verildiği, bir şey anlayamadılar. Mazmunla, kahvehane lakırdıları ile yoğrulmuş kafalara (Parlı), (Şafakata), (O belde) elbet manasız gelir. "Bet asla necabet mi verir hiç üniforma? - Zerdüz palan

ursan eşek yine eşektir." İşte manalı söz! "Çoban kıyafetindeki garibi kâmhari gör." İşte rakik şiir! Daha ne istersiniz? Yenilik ve ihtiras mı? buyurun: "Ben bir ezeli gıyeye mağmume mi sildim? - Her cürümüne rağmen yine sen bence emelisin..." Kafalar bu afyonlarla uyusmuşken Ahmet Haşim'in şiirleri bir *scandale* gibi patladı. "Malheur à celui qui le scandale arrive." Her taraftan taşlar yağdı. Ona edilen hakareterden bir kısmı da bizim içindi. Şimdi onların işleri bizim hakırlıklarımız örtmek istiyor. Fakat beğendikleri asıl Haşim değildir; Kendilerine göre bir Haşim icat ettiler!

Onu niçin anlamıyorlardı? Bazıları sadece şiirden anlamadıkları için. Fakat bazılarında da bu anlayışsızlık, kendine malûmatı da siper ediniyor. Haşim'in şiirlerinin tesirinde kaldığını, kendisinin de simbolist olduğunu söylüyor. Bundan yirmi, yirmi beş sene evvel yazılmış fransızca edebiyat kitaplarını açın, hepsi de simbolistlerin anlaşılmasız şeyler yazdığını söyler. Hele meşhur Emile Faguet ile yine meşhur Max Nordau, Mallarmé'nin bir budala ve mütereddi olduğunu kimseden gizlemezler. Onların simbolistler hakkındaki iddialarını, tenkitlerini Ahmet Haşim'e karşı kullanmak tam yerinde değil midir? Biz onlardan da iyi mi bileceğiz? Biri büyük âlim, öbürü Académie française'den. Ama büyük âlimin terreddidi nazariyesi daha bize gelmeden çürümüş, Académie française'e giren münekkidin yazılarında da artık okuyan yok. Var, var ama ona inanmış olan devrin bölünüşüne delil bulmak için.

Sonra Haşim'i böldüler: Şair Haşim, nasir Haşim. Birincisi Faguet ile Nordau'nun kavline göre manasız sözler söyleyen mütereddi, öbürü manalı ve güzel sözler söyleyen bir muharrir. Sanki bir adam iki ayrı adam olurmuş gibi. Bir muharririn şiiri ile nesri arasındaki fark ancak bir madalyanın iki tarafı arasındaki fark kadardır. Kabartması değişebilir, cinsi ve butları bir birdir. Turnağa vurdunuz zaman çıkan ses birdir. Muharrirde asıl olan da bu sestir, cins ve butlarıdır. Haşim'in nesri ne ise şiiri de odur. Yalnız resme bakanlar ve ona göre hüküm verenler madalyanın cinsinden ne anlar? Haşim'de iki şahsiyet görülen de ondan bir şey anlamamışlardır.

"O dem ki refrehi hestieye samt olur kaim..." Zavallı ustam! Ömrünün büyük bir kısmı, güzel bulduğunuz şeyi müdafaa ile, onun uğrunda mücadele ile geçti. Divan edebiyatımızda en çok sevdiğimiz sözlerden biri Avni'nin: "Kadru şerefi şairi şair bilir ancak, - Ruhulkudus'un sırrı Sıralif'e ayandır." beyti idi. Sen de bazı kimselerin seni anlaması ile iktifa etmişsin. Şimdi görsen seni kimler methediyor! Onları görsen belki bir nezaket eseri olarak teşekkür ederdin; fakat içinden gülerdin. Ben gülemediğim için kıızıyorum.

"O dem ki refrehi hestieye samt olur kaim..." Bütün eserinde ancak bir "image" olan ölüm seni o sükûta kavuşturdu; fakat ismin etrafında sevmediğin bir vaveylâ var. Zavallı ustam...

Sana, kuvvetini en çok kuskandırdım adama (zavallı) diyebilirdi miydik?

Gecenin hayat gürlütlüğüne de, göz yaşlarına da sükûtu kaim olduğu saatine, insan kafasının her şeyi en aydınlık gördüğü saatte sen yine bizimle berabersin. Çünkü o saatte kader yok, alkış yok, neşe yok; yalnız insana, hayattan da, ölümden de münzezzah saf zekâ faaliyetinin verdiği "sürur" vardır.

Nurullah ATA

Hamis: Belki bugün Haşim'in eserini tahlile çalışmam lâzımdır. Fakat daha geçen hafta onun kitabından bahsetmiştim. Bugüne kadar söylediklerime ne ilâve edebiliriz? N. A.

HİKÂYE

HİLE

Nahit Fikri bir solukta dört kat merdiveni çıktı. Arkadaşı Halim Şadın kapısını açtı. Halim kapıyı açıp Nahidi soluk soluğa görünce:

— Ne o, ne var yahu? Dedim. Bir tarafın kıpırmızı, bir tarafın papsarı. (Mühim bir şey mi? Hele gir içeri bakalım..)

Nahit içeri girince, kendisini kanepeye attı:

— Hem de çok mühim, dedi. Şadiye-yi bilirsin..

— E, kavga mı ettiniz? Ayrılış falan mı?

— Onun gibi bir şey..

— Anlat bakalım da şu hikâyeyi dinliyelim. Dinlerken de sana bir limonata yapayım.

— Azizim, Şadiye bize yol verdi.

— Allah Allah..

— Çok meysum. Ayrılık olunca, insanın aşkı daha yakıcı, daha zalim bir şey oluyor. "Artık aramızda her şey bitti Nahit" dedi.

— Eh, kafesin kanadını açarsan, kuş elbette kaçmaz..

— Vallahi doğru söyledin. Kabahat bende. Ban anlatayım: Geçen gün her zamanki gibi Şadiyeye geçmişim. Gerçi bir aydır ihmalkârlığım olmuyor değil. Fakat ne de olsa bir erkek şakılabanlık eder, her kusurunu affettirebilir. değil mi? Ben öyle yapardım. Ne budalalık etmişim. Geçen gün yine Şadiyeye idim. Çay içiyorduk ve dereden tepeden konuştuk. Sevdağın dereden tepeden konuşması fena âlâmet.. Sanki on senelik karı koca gibi.. Birdenbire Şadiye bir kahkaha kopardı. — Ne var, neye güldün? Dedim. — Hiç, dedi.

— Canım, insan sebepsiz güler mi? — Bir mektup aldım da çok tuhafına gitti, dedi, hah, hah, hah..

"Dehşetli merak içinde idim. Bu ne biçim mektuptu böyle?"

— Okuyabilir miyim? Dedim.

— İstersen oku, işte orada keridoonun üstünde duruyor.

Mektubu aldım, okudum. İstersen sana da okuyayım.

— Oku bakalım, nasıl mektupmuş bu?

— Mektubu Muallâ isiminde bir kız yazıyor, Allah aşkına dinle.. Okuyorum: "Sevili Şadiye, bugün o kadar canım sıkıyor ki, hem iç avutmak, hem de hatırımı sormak için şu mektubu yazıyorum. Fakat hislerimi sana ızah etmek ne mümkün şer olacaktı. Arasra hülyalara dalardım. Ben güzel bir kız olduğumu zannediyordum. Hayalimde sözler, ebedi bir aşk yaşıyor. Fakat yalnız hayalimde.. Yolunu şaşırıp topraklarımızda düşmüş bir meleğ gibiyim. Ruhum inceliklerini aynı incelikle mukabele edecek kimsede yok. Gerçi ben melek değilim. Nihayet bir kadımdır. Fakat bu günün erkekleri de ne kaba şeyler.. Zarfın için görmeği bilmiyorlar. Hepsi zevahir budalası.. Bir aşkı, iki vücüdün değil, iki ruhun, iki fikrin birleşmesi adediyordum. Hülyanın mavi sularına dalmış iki kalp.. Bu kadar ilâhi bir saadette iktifa edecek erkek şimdi nerede?"

"Şadiye, belki bu yazdıklarımı çok maansız bulursun. Fakat ruhumu kaplıyan bu dalga beni boğuyor. Onun için

geniş bir nefes almağa ihtiyacım var. Geçen Salı günü, tesadüfen eve geç kaldığım için bir lokantada yemek yedim. Yalnızdım. Karşımda birbirlerini sevdim. İleri belli bir genç kızla, bir delikanlı oturmuşlar, onlar da yemek yiyorlardı. Birbirlerini yemeklerini taksim ediyorlar, birbirleriyle lütfeler yapıyorlardı. Dünya umurlarında değildi. Bu iki sevdalı kalbimi alt üst etti, yemek yemeğe isteham kalmadı. Son derece müheyyiç bir halde lokatandan çıktım. Fakat bu çıkışım bilsen, ne sukut oldu? Yolda peşimden tekelan insanların attıkları bayağı lafları duydukluca, hayattan içgüdüm. Hızlı yürüyordum, fakat ne de olsa, arkamdan söylenen sözleri işitiyordum. Allah niçin beni böyle yarattı? Ben sakin, candan, samimi müteakıl bir aşk arayordum. Bir çiçek koparmaya kalksam, hemen çiçeği besleyen gübreyi görürdüm. Seni sıkıttım Şadiye, sen seven ve sevilen bir kadımsın. Mes'ut ol. Ben de yalnızlığım kalayım."

MUALLA

Halim Şadi sordu:

— Hepsini bu mu?

— Hayır!

— Daha arkası mı var?

— Var ya, anlatayım. Ben bu mektubu Şadiyeye verdim. Okudum. Gözlerimin önünde yeni bir âlem canlandı. Şu saf kılıç Muallâyı tanımak ve her erkeğin işbat etmek istiyordum. Nihayet sekiz gün sonra Muallâyı tanıdım ve ona tam ruhunun arzularına göre, hissi bir mektup yazdım. İçimde yeni bir aşk macerası başlayacak diye belirsiz bir saadet duyuyordum. Fakat madalenin ters tarafı varmış. Bilir misin mektubuma kim cevap verdi?

— Kim?

— Şadiye cevap vermesin mi? Mektubunda:

"Her şeyi öğrendim. Ben öyle başka kadınlarla mektup yazıp ilânı aşk eden erkeklerle bir daha konuşmam" diyordu.

— Sen de ihtiyatsızlık etmişsin. Kadınlara kendi aralarında sır sakladılar mı? Fakat Muallâ ne oldu?

— O da mektubumu olduğu gibi geri göndermesin mi?

O vakte kadar her şeyi dinliyen Halim Şadi bir kahkaha kopardı:

— Gafil çocuk, dedi, ben her şeyi biliyorum. İşte isbat..

Kalktı, çekemeden çıkarttığı bir mektubu Nahide uzattı. Muallâ imzalı, Aynı üslup ve edatta bir mektup..

Bu defa Nahit şaşırmıştı. Halim dedi ki:

— Şaşıra, şaşıra.. Bir zamanlar ben de Şadiye ile konuşuyordum. Böyle bir mektup almca, Muallâyı daha görmeden gönül bağladım. Ona mektup yazdım ve tıpkı senin aldığı cevap gibi Şadiyeden cevap aldım. Münasebetini kesiyordum. Şimdi anladın değil mi? Ortada Muallâ diye bir kadın yok. Belki de var, ne bileyim. Fakat Şadiye bir âşıkı defetmek istedi mi, bu hileyle müracaat ediyor. Demek ki bana yaptığını aynen sana da tatbik etmiş. Geçmiş olsun.

Gelen karşılıklar

Liste: (86)

Mühim: Büyük iş, sıkıntılı iş, başı sağrılı düşünce, geri bırakılmayan, göz yumulamayan, el çekilemeyen. Mühlet: bırakılış uzatma. Mühmel: bakımsız, boş bırakılmış, ilişilmemiş, el sürülmemiş, göz yumulmuş, anlaşılmasız söz, belirsiz söylemiş. Mühür: Ad baskısı, anlaşılmaz. Mühr: güneş, semve, acımad. Mühendis: ölçücü: (yol, yapı gibi işlerde...) Müstahzerat: özünü değiştirme, başkalaşma, taş kesilme, taş dönmüş, yer bitimle: (otlar, yeşillikler, ağaçlar gibi..). Müstesna: ayrılmış, seçilmiş, teklesmiş, biricikleşmiş, üstünlenmiş. Müşahede: gözle görüş, göz ilişkenliği, bakış kavrayışı. Müşahhas: kırıklaştırılmış, seçilmiş, anlaşılmasız, gözde bilyümlü, ayrılmış. Müştemilât: kaplayan, kavrayanlar, dalbudaklar, ayrıntılar, içtekiler. Müyyeser: kolaylaştırılan, kolaylaştırılmış.

Filorinalı Nâzım

Liste: (85)

Mündemîç: bir nesnenin içine yerleşen, içine dâhil edilmiş, konulmuş, içinde. Münderecat: mündericen em' olup bir kitabın veya yazının içinde bulunanlar demektir, içinde bulunan sözlerin manası (em'iki). Müjde: sevinçlik sözü, sevinç bildiri, beğaret sevinç haberi müjdelemek, tebşiretmek demektir, türkçeleştire, sevindirmek tasavvur almak. Mürvvet: erlik iyilik. Müsabaka: yarış, müsabakat, yarışmak birinden ileriye geçmek, ileri bulunmak üstün olmak, boy ölçülme. Müsâtael: imvek, ıvirmek, taçil, inkentiz, ser'i, acul, ıvi acele, ıvıdı, aceleci, acul demektir, tiz yapılmış istenilmiş, ıvılmış, çabukluk. Müsakakat: evler, damlar üstü örtülmüş, tavanlı evler, istilâhatı fikhiyeden olup müstegallattan başva ev, han, dükkân gibi üstü örtülü olan vakıf mahaller, yapılar demektir, müfredi müsakkaf. Müsâit: elverişli, uygun, uzlaşan. Müsâmaha: göz yummak, güler yüzlü davranıp kolaylık göstermek, uyarıkta bulunmak, ıvilmek, ıvirmek, yüz vermek. Müsamere: eğlenti, gece derneki dernek. Müskirat: ispirtolu içkiler, müfredi olan müskir, sarhoş eden, baygın eden. Müzmin: eskimis, istilâhtı tıba hastalık kırk günü geçerse müzmin sayılır. Müvazene: denk, denkleme, tay, tay laştırma. Münavebe: keşik keşikleşmek.

Göztepe Haznedar oğlu

Baha

Liste: (85)

Mündemîç: içine konulmuş, gizine sarılmış, arasma sıkıştırılan. Münderecat: içindeler, gizinde olanlar. Müjde: sevinçle, iyi söz yetiştirme, sevinç salığı, şentiniş. (Muştâ), tatlı iletme. Mürvvet: erkkelik, yetgellik, yükseklik, esirgemeyişlik, iyilik üstün lüğü, baba, ana mutlu görüştüğü. Müsabaka: yarışma, yarış, ön alma savası, kazanma uğraşısı, üstün gelme çalışkanlığı. Müsâtael: çabuk istenilen, hızlandırılan, alınconulamayan. Müsekkafat: üstü örtülü, damlı, çatılı yapılar. Müsâit: yollu, yolunda, engelsiz, ilişiksiz, uygun, elverişli. Müsâmaha: görmezlik, yan çiziş, göz yumuşluk, aldrımarışılık, sert davranmayış, gevşekleşme, yumşaklık. Müsamere: eğlence, çalgılı toplantı. Müskirat: başdönüren içkiler, uyuşturucu çakıntılar, başı dumanlıyan, çekişler. Müzmin: eskiyen, yer eden, iz brakan, yerleşen.

Filorinalı Nâzım

Liste: (71)

Mağrur: Böhürü. Mahabet: Ululuk. Maharet: Makale. Makam: Buyruk yeri. Makar: Durak. Makbul: beğenilmiş. Maksat: Ülke. Maktu: kesilmiş. Makul: düşünceye uygun. Mamur: Düzenli. Mana: Manzara: Görünüş. Masum: Suçsuz.

Beyoğlu 11 inci mektep muallimleri

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18.— den 18,30 Gramofon
18,30 " 19,00 Fransızca ders (Müptediler mahsus).
19,00 " 19,45 Alaturka saz (Servet Hanım)
19,45 " 20,30 Alaturka saz (Vedia Rıza Hanım)
20,30 " 21,30 Alaturka saz (Bedayii Müstakim)
21,30 " 22,00 Gramofon.
22,00 " itibaren: Ajans, Borsa haberleri saat ayar.

ANKARA, 1538 m.
12,30 : Gramofon.
18 : Filarmonik orkestra: Beethoven 2. Symphonie.
18,45 : Alaturka saz.
19,30 : Dans müzikisi.
20 : Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
13,15 plâk, 16,40 çocuk neşriyatı, 17 plâk
18 saat program, 18,35 plâk, 19 hafif parçalar ve dans müzikisi, 20,15 konser, 23,10 Çarşapın eserlerinden konser, 24 dans müzikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
20,35 tiyatro akademidesinden naklen tecrübeli, 22,45 haberler, Müteakiben Sigana mehtabı Sopolrich kahvesinden naklen. 24 saatlik fantazi caz müzikisi.

VİYANA, 518 m.
1919 kür müzikisi Blat Gasteinden naklen 20 mühtefif, 20,25 Nibelungen'in cemburi isimli bir tiyatro şenliği. Müteakiben Wagner'in Rheingold operası Viyana operasından naklen, 23,25 dans müzikisi.

MİLÂNO -TORİNO-FLORANSA:
21 haberler, plâk, konferans, 21,50 askeri konser, 23 hafif müzik, 23 haberler, dans müzikisi.

PRAG, 488 m.
19,35 musiki almanca neşriyatı, 20,30 Studyan bir tiyatro temsili, 22 karışık program, 23,20 Brno'dan naklen, Neş'eli tağanlı geze müzikisi.
ROMA, 441 m.
21,30 Verdinin Otello operası.

BÜKREŞ 394 m.
13 Plâk, 14,20 Keza. 18 karışık konser, 20 ders, 21 Koro konseri, 21,45 neş'eli bir çeyrek, 22 radyo orkestrasının konseri.

Vefat

Süvari binbaşılığında müteakıl Velî Rıza Paşa zade Refik Bey vefat etmiştir. Cenazesi bugün Aledar Şahhat Yurdundan kaldırılarak Ayasofya camiiinde namazı eda edilecek ve Kuzgunculuğa aile kabristanına defnolunacaktır.

FATİH MALMÜDÜRLÜ GÜNDE:

Ayansaray'da atik Mustafa paşa mahallesinde bostan sokakında eski 39 yeni 37 No. lı hanenin satış müzayesi dedi 13 Haziran 933 tarihine kadar bir hafta temdit edilmiştir. Taliplerin 13 Haziran 933 tarihine müsadif salı günü saat 10 da Fatih Malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (2586)

Milliyet

Astrin umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için			Harc için		
	L. K.	L. K.		L. K.	L. K.
3 aylığı	4 —	8 —			
6 "	7 50	14 —			
12 "	14 —	28 —			

Gelen evrak geri verilmaz. Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜN KÜ HAVA

Yeşilky hava rüzat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava yağmurlu olacaktır.

9-9-933 tarihinde hava tazyikii 754 milimetre en fazla hararet 21 en az 13 derece idi.

Milliyet'in edebî romanı: 3

YAYLA KIZI.

— YAZAN: Aka Gündüz. —

Dokuz saf geldirdi gidinin dölü. Sandıklar milleti çürümüş ölü. Yetiştirdi imdadında Erzurum güllü. Yalçın Bey, Yalçın Bey! Yurdun yaşasını!

Yaylalı Mehmet, Yayla köyünde bıraktığı bebeği için de deyişler lüzümüştü. En beğendiği bir taneşini yalnız kaldığı zamanlar çağlardı:

Bir bebe kızum var, Petek'tir adı, Oğul balından da tatlıdır tadı, Şu kahpe feleğin tuttu inadı, Beni irakladı bal petek'inden.

Gözleri aledir, saçları kara, Nerdesin bahçeli, bağı Ankara? Hele bak, şu felek denen maskara Beni irakladı bal Petek'inden.

Karış için yaktığı türkülerini daha gizli yerlerde ve daha yavaş bir ses ve sazla okurdu:

Mataramdan bir su için Hasretliler aşkı için,

Petek'imın anasını Ben özlerim için, için.

Ale gözü ağlarmola? Kara poşu bağlarmola? Bülbül sesi, Kızıl ırmak Gibi coşup çağlarmola?

Bununla beraber Yaylalı Mehmet içliliğini, ince duygularını kimsede sezdirmezdi. Yaradılışında bir neşe, gülümseme vardı. Memleketin oyunlarını çok güzel, çevik, kıvrak oynardı. Edirneye yürüyüş emri alındığı gece görmeliydi. Hem parmaklarını şakırdatarak oynuyor, hem:

— Bataklıkta kalan Çankırılı Mehmedin öcünü alacağımı! Diye and içiyordu.

Konyada bir sabah

Konya istasyonunda Madam Tisiye'nin işlettiği otelde oturuyordum. Boş vagon alıp satanlar, vekiâta alıp satanlar, halkın can ve boğaz haklarını alıp satanlar gece-

yardılarına kadar hayırlı, kebablı rakı içerler ve sabaha kadar beş lira bop, poker oynarlardı. Otelin biz yerli müşterilerine ancak gündüzleri uyumak kısmet olurdu.

Gene böyle bir gece hiç uyuyamadım. Sinirlerim bozuldu. Başma bol soğuk su döktüm. Dışarı fırladım. İstasyonun önüne geldiğim vakit makastan bir tren girdi. Yarısı yük, yarısı asker treni. Can sıkıntısı ile boydan boya dolayırken arkamdan beni çağıran bir ses işittim. Arandım. Sapsarı, hasta bir asker bir kompartıman penceresini gösterdi. Baktım. Birdenbire tanıyamadım. Beni çağıran benzi uçuk, deri ve kemikten adam kimdi? Biteviye gülümsüyor, elile işmar ediyordu. Sokuldum. Dikkatle baktım.

— Tanıyamadım mı beyim? Bu ses.. bu sesi ben çok iyi..

— Ben Yaylalı Mehmet değil miyim?

— Vay! Mehmet Onbaşı!

— Şimdi çavuşum beyim.

Elini uzatmaya çalışarak:

— Toklaşacağım ama iyice kırıldanamıyorum.

— Hasta mısın? Nen var Mehmet Çavuş? Zarar yok. Rahatsız olma.

— Sol bacağı yok beyim. İki

bacak fazla geldi de bir tanesini Halep sokaklarında bıraktım. Nidelim? Yazmışım öyleymiş. Çanak-kaleyi, Kafkası, çölleri dolaş. Bir şey olma, ölme de gel Halebin içinde..

— Vah vah! geçmiş olsun. Nasıl oldu Mehmet Çavuş!

— Son zamanlarda bizi Mustafa Kemal Paşamın ordusuna vermişlerdi. Ordumuz Halep önünde toplandı. Düşmanlara çok tirpan attık. Harbi kazandık. Ama yezitler şehir içinde de uslu durmadılar. Bir şehir muharebesi verdik. Temizledik. Yalnız bir damdan atılan bomba sol bacağıma mal oldu.

Yaylalı Mehmet; bir bacak değil, bir kullanılmış kiraz sigara ağzılığını yitirmiş gibi konuşuyordu. Bir deri, bir kemik kalmış güldü yağız yüzünde hâlâ o bembeyaz dişli gülümseyişler vardı.

— Şimdi nasılsın?

— Damarları, sinirleri bağladılar. İyiceyim emme, Ankaranın Cebeci hastahanesinde de bir ay kadar kalacakmışım. Kağıdımı öyle yazdılar.

— Buranın kumandanına söyleyin de seni burada baktımsınlar. Çok yazışın. Yollar uzun.

— Yo! dedi Mehmet. Ne kadar uzun olursa olsun giderim.

Sonra, galiba yere baktı da: — Hem, dedi, Yayla Cebeci hastahanesine altı saat..

Göz göze geldikimiz zaman gözbebeklerinde yedi sekiz yaşında bir Petek kıza, ala gözlü bir kadının yüzlerini görür gibi oldum. Öküzsüz, tarlasız, davarsız ve bacaksız Mehmet artık ne yapacaktı? Bu sorgu kafamın içinde şimşeklendi. Dilimden kaçtı:

— Köyüne gidince ne yapacaksınız çavuş?

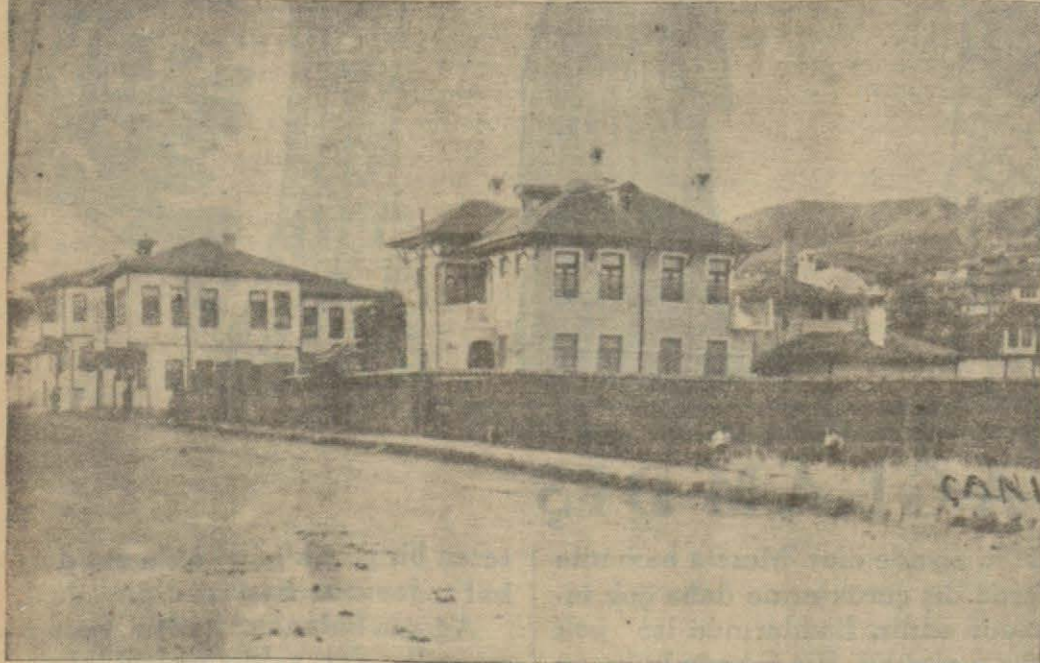

Çankırıda düğün yapmak kolay iş değil..

Sekiz yüz, bin lira lâzım.. Evlenmek isteyenler hep borca giriyorlar

Çankırıda Çay boyu

ÇANKIRI, (Milliyet) — Çankırının gün geçtikçe imar ve inkişafı medeni hayata doğru ilerlerken iktisadi vaziyetine hiç münasip olmayan eski ananeler hâlâ yer buluyor.

Memlekette kazanç azlığı, işsizlik bir tarafta iken evlenenlerin yapıtları düğünler çok fuzulü masraflar altında yapılmaktadır.

Çankırıda evlenebilmek için 500 — 1000 lira sarfetmek lâzımdır. Bu paranın nerelere sarfedildiğini şöylece kaydedebiliriz:

1 — Bir kızla evlenecek olan genç kızın babasının şu telifli karşısında kalır: "4 beşbirlik lira, elmas yüzük, elmas küpe, kaftan veya gönlük elbise, hamam takımı, kundura, daha mühimmi bir de "bağlık" namı altında 100, 200 500 lira peşin para.. Bu ağırlıkları yapmağa iktidarı olanlar evlenebilirler.

2 — Gerek kız evi, gerek erkek evi "Okuyucu" denilen düğünde hizmet eden hususi bir kadın - çağırılır. - Bu okuyuculuk âdeta bir sanat halini almıştır. Bunlar gelin ve güveyden aldıkları bahışten maada düğüne okuduğu evlerden para da alır ve düğün sahibinden ayrıca 10 lira veya daha fazla ile angaje edilir.

3 — Kız evinden bir hafta evvelinden "kına" denilen eğlencelere başlanır. Haftanın son günlerinden bir gün evvel kızın babasını hazırladığı "cehiz" gider. Bu güveyin oda takımı ve kızın giyeceklerini ihtiva etmektedir.

Tekirdağ muallimleri

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Vilâ yetimz İdare-i hususiye varidatı daha fazla mevsim itibarile hasat zamanı tahsili mümkün olduğu cihetle erbabi maaş ve bilhassa muallimlerimizin maaşları bir iki ay için tehhüre uğrayordu. Binaenlehy gençlerde kıymetli Maarif Vekilimiz Reşit Galip B. in muallimlerin maaşlarıyla alakadar olması dolayısıyla Vilâyetimiz makamına da muallimlerin maaşları verilip verilmeyeği sorulmuştu. Bittabi arzettiği gibi Hasat mevsimi tahsilât vuku bulduğu cihetle Maarif işlerle pek yavaş ilerlemektedir.

Trabzon belediye bütçesi
TRABZON, (Milliyet) — Belediye bütçesi 138 bin lira olarak tesbit edilmiştir. Memur maaşları yüzde otuz geçtiği için bütçeyi vilâyet makamı tasdik etmemiştir.

Bolu hayvan panayırı
BOLU, (Milliyet) — Pazartesi günleri şehir hisar mevkiinde kurulmakta olan hayvan pazarı kasabanın cenubuna Mezbaşa civarına nakledilmiştir.

Çorlu hayvan sergisi
ÇORLU, — Burada açılan hayvan sergisinde at, kısrak, boğa, koyun, keçi, horoz gibi yerli ve yabancı cinsinden pek çok hayvanlar teşhir edilmiştir.

Yapılan tekkikat neticesinde Mehmet Ağanın atı, Ziya Beyin kısrakı, Kemal Beyin tayı, Akif Beyin boğası, danacı İbrahim Ağanın ineği, kasap Âdil Ağanın koçu, Rıza Beyin koyunları, Osmanın horozu birinciliği kazanmış ve mükâfat almışlardır.

Denizlide kiraz bayramı
2 Haziran cuma günü Denizlide 20 kilometredeki Honaz nahiyesinde Kiraz bayramı yapmak için çoktanberi Honaz Himayet-i fal cemiyeti hazırlanıyordu. Nihayet 2 Haziranda güzel bir hava içinde bayram mezeli geçti. Civar köy ve kasabalardan bayram için halk gelmişti. Pehlivan güreşleri, zeybek oyunları ile eğlence bir kat daha artırılmıştır. Köylüler de epeyce kiraz satarak para kazanmışlardır. Okkası 5 kuruşa satılmıştır.

Sekiz köylüyü soyanlar
AKHISAR, — Geçenlerde Su deliği mevkiinde Akhisara pazara gelmekte olan sekiz kişiden mürekkep bir köylü kafilesi üç meçhul şahıs tarafından soyulmuştu. Zanzatıca yapılan tahriyat neticesinde Mehmet ve Ali isimindeki eşhas maznun olarak yakalanmışlardır.

Gireson Jandarma mektebi sporcuları
TRABZON, (Milliyet) — Gireson jandarma mektebi muhtelili Trabzon birlik spor kulübüyle maç yapmak üzere şehrimize gelmiş ve yapılan maç neticesinde birlik spor 0-4 golle galip gelmiştir. Jandarma mektebi sporcuları aynı zamanda bando ve cazbandile birlikte geldiğinden birlik spor kulübü salonunda ayrıca bir bala verilmiştir.

Halkevi mektep efradı şerefine 150 kişilik bir çay ziyafeti vermiştir. Misafirlerin bandosile yeni hazırlanmakta olan Halkevi bandosundan bir grup muhtelif havaları terennüm etmiş ve geç vakıtlara kadar güzelce eğlenilmiştir.

Oktruva kalkınca..
TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Şehir merkezindeki varidatın oktruva resmi senede 17-18 bin lirayı buluyordu. Duhuliyeye resminin ilgası dolayısıyla belediyemizin mali vaziyeti biraz sarsıntıya maruz kalmaktadır. Fakat diğer taraftan tüketici ve esnaf bu vaziyetten çok memnundur. Filhakika belediye varidatının mühim bir kısmını oktruva dan almaktadır. Mamafî gümrüklerle tahsil edilecek yüzde 10 dan Tekirdağ belediyesine bir hisse tevkif edileceği cihetle bu noksanlık telâfi edilmiş olur. Mıntakamız tüccarları Duhuliyeye resminin kaldırılması dolayısıyla ticari hareketleri bir çok müşkilât referedilmiş olduğundan bahisle bu memnuniyetlerini makamatı âliye ifade etmek için teşekkül telgrafları çekeceklerdir.

Denizlide kiraz bayramı
2 Haziran cuma günü Denizlide 20 kilometredeki Honaz nahiyesinde Kiraz bayramı yapmak için çoktanberi Honaz Himayet-i fal cemiyeti hazırlanıyordu. Nihayet 2 Haziranda güzel bir hava içinde bayram mezeli geçti. Civar köy ve kasabalardan bayram için halk gelmişti. Pehlivan güreşleri, zeybek oyunları ile eğlence bir kat daha artırılmıştır. Köylüler de epeyce kiraz satarak para kazanmışlardır. Okkası 5 kuruşa satılmıştır.

Elâzizde umran

Gazi heykeli - Ucuz elektrik - Yeni bir sinema ve tiyatro binası - Spor

EİAZİZ (Milliyet) — Elâziz Belediyesi meclisi Belediyenin 1933-34 senesi bütçesini 101,558 lira olarak kabul ve tasdik etmiştir. Bütçede şehrin imar, su, sıhhat ve temizlik işlerine 49,770 lira ayrılmıştır.

Son iki sene içinde Elâziz Belediyesinin bilgili çalışmaları, şehre sayısız eylikler temin ve kıymetli eserler hediye etmiştir. Bunlar arasında şehrin elektrikle aydınlatılması, ve bitirilmesine büyük bir gayret ve faaliyette çalışan şehir tiyatrosu ve sineması bilhassa zikre şayandır.

Bir sene evveline kadar koyu bir karanlık içerisinde bulunan güzel Elâzizde güneşin çekilmesi beraber her tarafta hayat sönür, faaliyet dururdu, halk iztirapla akşamdan evlerine çekilmek mecburiyetinde kalırdı. Aydınlığa kavuştuktan sonra başlayan gece hayatı Elâzizi büsbütün güzelleştirmiş halkın neşesini arttırmıştır. Elektrik işi Belediyenin değerli teşebbüs ve yardımlarıla vücuda getirilen bir şirkete devrolunmuştur. Bu suretle şehri nura kavuşturan bu teşebbüs aynı zamanda Elâzize 100 bin lira sermayeli bir şirket kazandırmıştır. Artık herkes evinde daha ucuza ve daha ehven bir fedakârlık mukabilinde gaz lambası yerine elektrik kullanmaktadır.

Şirket elektrik tesisatında uzun vadeli tasarruflar yapıyor, halka büyük kolaylıklar gösteriyor, uzak merkezlerden ağır masraflar yaparak malzeme getirmeye yüksek ücretlerle Fen adamları, işçiler kullanmak zorunda bulunan şirket halka bir kilovat elektrik cereyanını 18 kuruşa satmaktadır. Sanat evlerine bu ücretten % 50 den başlayarak yüzde 75 kuruşa kadar tenzilât yapıyor. Elektrik bu kadar ucuz satılması Belediyenin yüksek alâkasına şirketin ferahat duygularıyla hareket eden çalışanlarına borçluyuz.

Şehir tiyatrosu ve sineması binasının proje ve planlarını 500 lira mukâfatı bir müsabaka neticesinde İstanbul güzel sanatlar akademisi beğenmiştir. Şehrin çok şerefleri bir mevkiinde yapılmakta olan bu bina cidden çok güzel ve her türlü avrî teçhizatla bezemmiş olacaktır.

Yeni valimiz Tevfik Şırrı Beyefendinin Elâziz Umranı etrafında çok kıymetli teşebbüslerine şahit oluyoruz. Şehrin medhalinde Malatya istikameti Beşkardeşler namı mevkide yeni açtırılmağa başlanan geniş bir meydana büyük Kur-tarımız Reisicumhur gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin heykelleri dikilecektir. Elli yataklı bir memleket hastanesi yapılmaktadır. Gazi meydanında güzel bir Halkevi yapılacak. Şehrin imar, su, sıhhat ve temizlik işlerine Belediye reisliğine geçtiği gündenberi azami faaliyet ile çalışan ve her sahada muvafak olan kıymetli ve yüksek bilgili reisimiz Hürrem Faik Beyefendiye hassatan medyunu şükranız ve şehir Belediyesi için yapılacak daha birçok işlerde ken dilerine muvaffakiyet temenni ederiz.

Spor hayatı
Elâziz münavevresininde yaşayan duyğulu gençlik birçok sahalarda faydali çalışmalar ve başarımlar yaptığı gibi bu meydana spor hareketlerini de ihmal etmemiştir. Burada bundan 13 sene evvel (Dirlik Cemiyeti) adile kurulan ve gençlik ve fikir kaynağı vardı. Bu teşek

Atlı kısmında da çok müttehassıs binici zevat vardır. Atlı kolun milli sporları arasında en sevimli bir yer alan Cirdi canlandıracakları fenni manjlar ve bincilçiklerle yarış tatimleri üzerinde çalışacakları muhakkaktır.

Halen burada Halk spor futbol takımı zabitan ve ortamektep takımları olarak üç takım mevcuttur. Bu takımlar şimdiden hareketle çalışıyorlar yakında Diyarbakır ve Malatya ile mühim maçlar yapacaklardır. Yeni valimiz Tevfik Şırrı Beyefendinin imar asarı cümlesinden olarak burada şehrin en güzel mahallinde Halkevi binası yapılmak üzere. Bu binanın yanında futbol federasyonundan planı istenip bir de Stadyum yapılacak.

19 mayısta muazzam bir at koşusu tertip edilmiştir. Yüksek yarışlar ve ikramiyeler vardır mevzuu basettiğimiz Halk Spor İdubunun pek yakında en büyük bir varlık olarak gözümüzü önüne çıkaracağı söyleyebiliriz. O şimdiden gördüğü kıymetli himayelerin altında Elâzizin en faydalı bir kuruluşu oluyor.

M. Roosevelt'in halazadesi
BOLU (Milliyet) — Amerika reisi cumhuri M. Rozveltin halâzadesi kıızı ile birlikte hususî ve yataklı otomobili ile İstanbuldan Geyve tarihiyle Göynüğe gelmiş, Göynükten bir kılavuz olarak Mudurnuya hareket etmiş ve bugün 16,30 da şehrimize gelmiştir. Akşam çayını Belediyede içtiler. Gece Halk fırkasında misafir kılacaklardır.

İdare ettiği otomobil ile Sengapora gitmek üzere yarın Gerede tarihiyle Ankara hareket edecektir.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

TRABZONDA İRAN TRANSİT MALLARI
TRABZON, (Milliyet) — İran transit ticareti inkişaf etmektedir. Yol-dalı yüzerce ton eşya bulunduğu gibi Trabzon gümrük anbarları da dolu bir vaziyette bulunmaktadır. Asırlarca İran ve maverasına iskelelik yapan Trabzonun bu ticaret sayesinde pek çok kazanağı şüpheşizdir. Trabzon Kızıldağı arasındaki şöşenin inşası hararetle devam ediyor. Bu hafta zarfında tüccar eşyası yüklü 10 kamyonetin Trabzondan hareket ederek dört ve azami beş günde İrana vasıl olduğu haber alınmıştır.

Karacabey harasının hudutları

Karacabeyde köylü ile devlete ait Karacabey harası idaresi arasında ötedenberi hudut ihtilâfı vardır. Eski denberi devlete ait olduğu anlaşılan bir kısım arazinin burada köylüye geçtiği ve hudutların zamanla çok değiştiği anlaşılmaktadır. Bilhassa bazı çiftliklerle Adaköy çiftliği arazisi yeni mühi mbr kısmının devlete ait olacağı zannı vardır.

Bu işe büyük bir ehemmiyet atfedildiğinden köylü ile hara idaresi arasında hadis olan arazi hudut ihtilâfının halli için dokuz kişilik bir fen heyeti seçilmiştir. Tapu mühendislerinden Hüseyin Avni Beyin riyaseti altında teşekkül eden bu heyet bugünlerde Karacabeye hareket edecektir.

Ereğlide çilek
EREĞLİ — Son günlerde çilek mahsulümüz ziyadesile artmıştır. Satışlar iki yüzle 80 arasında devam etmektedir. Birçok İstanbul alıcıları da çilek mübayaası için meşguldürler. Hergün yüzlerce okka çilek vapurlarla İstanbul'a nakledilmektedir.

Çine tütünleri
ÇİNE, (Milliyet) — Son yağmurlardan tütünler çok fayda görmüştür. Bu sene ekin az olmakla beraber mahsulün cinsi eyi ve bereketli olacaktır.

Kazamızı geçen sene tütünlerinin ekmesini satılmaması ve müstahsil elinde kalmıştı. Bu sebepten bu sene çok az tütün ekilmiştir.

Yağmurlar diğer mahsullere bilhassa buğday ve arpalara çok zarar vermiştir.

KADIKÖY
Havagazı Şirketi

12 Haziran Pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya Paşa sineması salonunda veriliecek olan ameli yemek ve pasta pigrime dersine bütün Hanımefendileri davet eder. (4285)

Beyoğlu Orman İdaresinden:

Müsadereli mallardan olup Fındıklı ve Şişlide mahfuz bulunan 16 çeki 13 kilo odun ile 400 kilo meşe kömürü ve 70 demet Fırın çalışı ha zine namına açık arttırma suretile satılıktır. 19-6-933 de saat 16 da ihale olunacağından taliplerin Beşiktaş Orman İdaresine ve ihale günü Beyoğlu Kaymakamlığında müteşekkül müzayade komisyonuna müracaatları. (2384)

Hafta tasfiyede
YENİ TİCARET

Türk Anonim Şirketinin Umumi hissedaran heyeti kararına tevfikan son taksit olarak beher hisseye iki büyük kuruş tevzi edilmiş ta-karrür etmekle hissedaranın makpuzlarıle (Cuma ve Pazar müstesna) İstanbul'da Balıkpazarında Yeni Ticaret hanının ikinci katındaki dairei mahsusaya müracaatları lüzumu ilân olunur. (4313) Tasfiye heyeti

dim. Biz Hristiyanlar fenalık hiç bir şeye şüpheşiz diye inanırız. Hiç bir şeye şüpheşiz fenalık nasıl olur da ufaklık bir şampanya şübesine uğrasın?

Meğer bu bu meseleyi bu noktadan hiç düşünmemişmiş. Vakti Miss Chapman da dini bütün bir Hristiyanmış ama, o insana yarayan içkinin daha ziyade su olduğuna kanımış. Yemek ye dik, şampanyayı çok beğendiği için bir şey şampanya daha getirtmek aklına geldi.

O o kadar koyu bir hristiyanmış ki, dedim, fenalığın iki şişe şampanya sığacağına inanmam!

Bir şişe şampanya daha içtik. Kadıncığız o zaman Miss Chapman'ın hakikî hristiyanlığı hakkile kavriyamadığına hükmetti. Ben de fırsatı kaçırdım.

Siz güzelsiniz. Miss Chapman sizin güzelliğinizi kıskanıyor... dedim.

Doğru, dedi, dikkat ettim: Miss Chapman bana her zaman at kılından yapılmış şapka giydirdi. Güya at kılı hafif olduğu için insanın dimağı üzerinde tazyik yapmazmış.

(Devamı var)

(1) Elk ingilizce "geyik" demektir. — K. Ş.

Milliyet'in romanı: 26

ERKEK KISMI
SARIŞINA BAYILIR

Yazan: ANITA LOOS. Tercüme: Kâmrân Şerif

gibi değildi. Pekâlâ bilirsiniz ki dünya, mahiyetlerini koyun kışvesi altında gizliyen kurtlarla doludur. Bunların işi gücü genç kızların safiyetinden istifade etmektir.

Bunları söylerken de epeyi ağladım. Sonra Little Rock'lı bir kızcağız olduğumu, Little Rock'tan ilk defa nasıl çıktığımı anlattım. O zaman Mister Spoffard'ın bile gözleri yaşardı. Sonra, gayet iyi bir ailenin kızı olduğumu, babamın gayet münevver bir adam olduğunu, Elk klubünün en mühim azasından biri bulunduğumu, herkesin onu münevver bir Elk (1) olarak tanıdığını anlattım.

Mister Spoffard'a: — Little Rock'tan ayrıldığım zaman bütün erkeklerin işi gücü biz kızları hi-

maye etmek zannedirdim, sonradan öğrendim ki, erkekler kızları pek öyle zannettiğim kadar himaye etmiyorlar. Fakat o zaman da iş isten geçmişti, dedim.

Mister Spoffard bu sözlerim üzerine epey ağladı. Sonra kendisi hakkında gazetelerin yazdıklarını okuya okuya nasıl ıslahî hal ettiğimi anlattım.

Nihayet kaderin bir cilvesi olarak Orient ekspresinde karşıma çıktınız, dedim.

Ve ilâve ettim: — Bir kız için uslu akıllı doğmuş olmaksızın, uslu akıllı olmamanın olduğunu anladıkdan sonra uslanıp alınlamak daha hayırlıdır. Çünkü uslu akıllı doğmuş bir kız uslu akıllı olmanın kıymetini hiç bir zaman lâikile takdir edemez, dedim.

Bunun üzerine Mister Spoffard uzağı, gayet hürmetkâr bir tavırla beni alından öptü ve:

— Bana, İncilde çok methüsenâ edilen Magdalena isiminde bir kadını hatırlatıyorunuz, dedi.

Sonra da su itirafta bulundu: — Ben de vaktile kadınlara zararı dokunan erkeklerden biri idim, onun için sizin gibi bir kızla ilk taşı atmam bana düşmez!

Prater'de geç vakte kadar gezindik. Mehtap ta olduğu için etraf cidden ilâhî bir manzara arz ediyordu. Ahlâka dairi bir çok konuştuk. Bu esnada Prater'deki bütün bandolar uzaktan "Mama love Papa" yi çalıyorlardı.

"Mama love Papa" Vivanaya yeni gelmiş. Amerikada modası epey geçmiş olduğu halde burada herkes "Mama love Papa" için çıldırıyor. Nihayet Mister Spoffard beni otele götürüp bıraktı.

Artık işler yoluna girdi, çünkü bu sabah Mister Spoffard telefon edip beni annesine takdim etmek istediğini söyledi. Annesine yalnız olarak yemekte bulunmak istediğini, yalnız ikimiz olursak başbaşa iyice görüşüp anlaşabileceğimizi söyledi.

— Annenizi yemeğe bizim odaya getiriniz, dedim.

Artık Miss Chapman işleri üst almak için odamıza kadar da gelecek değil a..

Bunun üzerine annesini bizim odaya getirdi. Dümdüz bir Örgütin robam vardı. Bütün garnitürlerini söküüp üstime giydim. Dorothy'nin vaktile revüde oynarken taktığı siyah dantel eldivenleri de elim geçirdim. Ayağma da topuklu bir iskarpin uydurdum. Birbirimize teklâm: edildüğümüz sprada ha-

fişe diz kırıp selâm verdim. O yolda selâm vermediği daima insanın fazla nezaketine verirler. Sonra oğlu bizi yalnız bırakıp çıktı. Bir az konuştuk. Bu günün hafif meşrep kızlarla başım pek hoş olmadığımı, çünkü kendimin de bir eski zaman köylüsü olduğumu söyledi.

— Tuhaf, dedi, Miss Chapman sizin pek o kadar eski zaman köylüsü nuzu söylemiyor...

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: ADAPAZARI
İstanbul şubesi: Yeni postane
karşısında Tel: 22042
Sermayesi: 1,200,000
İhtiyat akçesi: 180,000

ŞUBELERİ

Bandırma — Bartın — Biga — Bilecik — Bolu — Bozüyük
— Bursa — Düzce — Eskişehir — Gemlik — Gerede —
Geyve — Hendek — İzmit — Karamursal — Kütahya —
Mudurnu — M. Kemal Paşa - Safranbolu - Tekirdağ —
Yenişehir.

Müsaite şartlarla mevduat, havale kabul eder. Tahsilat senet alır ve
ihraz muamelesi yapar.

Mevduat faizleri müdiriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Komisyon ve Ticaret kısmı her nevî emtiaları Ticariye satışına
delâlet eder.

Sigorta yapar Telefon: 23623. 3271

Gemlik Belediye Riyasetinden:

Gemlik kasabasına Nafia Vekâleti Celilesi tarafından mü
saddak projeleri dairesinde elektrik tesisatı yapılacaktır. Bu
tesisatı yapmayı ve muayyen bir müddet için işletmeyi de
rihinde etmek suretile yapmak isteyenler projeleri ve şartna-
meleri Belediyemizde görebilirler. Teklifler 21 Haziran 933
Çarşamba günü saat beşe kad ar kapalı zarfla yapılacak ve
Belediye meclisinin kabulüne arz edilecektir. (2430) 3337

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

800 ton yerli çimentoün kapalı zarfla münakasası, 21
Haziran 1933 çarşamba günü saat 15,30 da İdare binasında
yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerin
de beşer liraya satılan şartna melerde yazılıdır. (2480) 3340

Ankara - Kayseri hattı üzerinde kılıçlar istasyonu ci-
varında km. 52.000 de vaka t aşoçağından çıkarılıp teslim
edilecek 8000 M3 balastın kapalı zarfla münakasası 25-6
933 pazar günü saat 15 te Ankara'da İdare merkezinde yapı-
lacaktır. Tafsilât Ankara vez nesinde beşer liraya satılan şart
namelerde yazılıdır. (2510) 3386

Sihhat ve İctimaî Muavenet

Vekâletinden:

Ankara Nümune hastanesi yeni paviyonu için 10,000 kilo
Adana pamuğu kapalı zarf usulile satın alınacaktır. İhalesi:
24 Haziran 933 cumartesi günü saat on beşte Ankara'da Sıh-
hat ve İctimaî Muavenet Vekâleti binasında mahsus komisyo-
nunda yapılacaktır. İstiyenlerin şartname ve nümünelerini
görmek ve almak için Ankara da İctimaî Muavenet Umum
Müdürlüğüne ve İstanbul'da Sihhat ve İctimaî Muavenet
Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamesi veçhile
hazırlanmış teklifname ve teminatlarını muayyen vaktinden
evvel mezkûr komisyona ver meleri. (2533) 3402

Sihhat ve İctimaî Muavenet

Vekâletinden:

Tababet ve Şuabatı san'atlerinin tarzı icrasına dair 1219
numaralı kanuna bağlı ve tabiplerin ihtisas vesikaları hak-
kında evvelce neşir ve ilân edilen Nizamnameye müzeyyel o-
larak bu defa Resmi Gazetemin 30-4-933 tarih ve 2388 sayı
ile neşir ve ilân edilen 14207 numaralı nizamname hüküm-
lerine ihtisas vaziyetleri uygun olan sivil ve asker tabiplerin
muayyen müddet zarfında istidalarına merbut vesaik ile Ve-
kâlete müracaat etmeleri lüzümü ilân olunur. (2535) 3403

Jandarma Umum

Kumandanlığından:

Jandarma Umum Kumandanlığında ayda (150) lira ü-
cretle bir mimarlık açıklığıdır. İstekli mimarların mektep şehadet-
namesi ve diğer vesikalare 12-6-933 tarihine kadar Jandar-
ma Umum Kumandanlığı, İstanbul ve İzmirde jandarma
mıntaka kumandanlıklarına müracaat etmeleri. (2564) 3442

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Yeni tertibin 2. ci keşidesi

11 Hazirandadır

Bukeşidede Büyük ikramiye

35,000 Liradır

Mükâfat 50,000 Liradır

3273

ŞİKAGO SEYAHATI

610 Liradan itibaren

DAHA UCUZ

DAHA ZEVKLİ

Seyahat yapmak mümkün olursa

Bunu **NATTA** Yapacaktır

NATTA GALATASARAY
Seyahat acentası Tel: 44914

[4331]

55 KURUŞA KİLOSU KUŞTÜYÜ

İstanbulda Çakmakçılarda kuştüyü fabrikasında kuştüyü yastık 75 kuruştur. Şilte
10 lira. Yorgan 12 lıtır. Salon Yastıkları, kuştüyü kumaşı ucuzdur.
3410 (3958)

Askerî Lise ve Orta Mekteplere Talebe alınıyor

1 — 1933-1934 ders senesi için İstanbulda bulunan
Kuleli ve Maltepe Liselerile Bursa'da bulunan Bursa Aske-
rî Lisesine Konya ve Erzincan'da bulunan Askerî Orta mek-
teplerine talebe alınacaktır.
2 — Liseler 9,10 ve 11 "1,2,3" üncü. Orta mektepler-
de 6,7 ve 8 "1,2,3" üncü sınıfları muhtevirdir.
3 — Liseler muhtelif sınıflarına 600 ve Orta mektep-
lerin muhtelif sınıflarına da 300 talebe alınacaktır.
4 — Almanca okuyan talebeler tercihan alınacaktır.
5 — Liselerin 11 inci sınıflarına iyi Almanca bilen ta-
lebeler alınacaktır.

Bu talebeler Liseyi ikmalinden sonra yapılacak müsaba-
ka imtihanını da kazandıkları takdirde Askerî mühendis ve
Fen memuru yetiştirmek üzere Almanyaya gönderilecekler ve
müsabakayı kazanamadıkları takdirde harbiye mektebine gi-
derek zabıt çıkacaklardır.

6 — Mektepler leyli ve meccanidir. Talebenin ailesin-
den başka giydirilmesi, teçhizatı ve kitapları hükûmete ait
olduğu gibi ayrıca talebeye her ay bir miktar maaş ta verilir.

7 — Liseyi muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler
müsabaka imtihanına giderek kazandıkları takdirde Beşinci
maddede olduğu gibi askerî mühendis ve Fen memuru ye-
tiştirilmek üzere Almanyaya gönderilirler. Buna arzu etmi-
yenler Harbiye mektebine giderler.

8 — Bütün mekteplerle kaydü kabul mekteplerin bu-
lundukları yerlerde 1 Temmuz 933 tarihinde baş-
lar ve Ağustosun birinde biter. Bununla beraber kadroda
mühaller kalırsa ders se nesinin devamı müddetince sivil lise ve orta mekteplerden na-
kıl suretile talebe alınmağa devam olunur.

9 — Mekteplerin bulunduğu yerler haricinde askerî
lise ve orta mekteplere kayde dilmek isteyenler 1 Haziran
933 tarihinden Temmuz sonuna kadar buldukları yerlerin
askerlik şubelerine müracaat etmelidirler.

10 — Mekteplere girmek için lüzum olan şartları muh-
tevi kaydü kabul şartnameleri ve muhtaraları bütün asker-
lik şubelerinde mevcuttur. Talipler askerlik şubelerine ve as-
kerî lise ve orta mekteplere müracaat ederek mezkûr şart-
ları öğrenmelidirler. (2232) 3303

Marmara Üssübahri Kumandanlığı

Satınalma Komisyonu Reisliğinden

Sureti ihale	Saat	Münakasa tarihi	Miktarı	Ne'v'i
Pazarlıkla	10	20 Haziran 933	50.000	Et
	10	12 Haziran 933	240.000	Ekmek

"Deniz efradı ihtiyacı için münakasaya konulan yukarda
nevi ve miktarları yazılı erzakın kapalı zarfla yapılan muna-
kasalarında verilen teklifler haddi lâyıkında görülmemekle
hizalarında görülen tarihlerde pazarlıkla münakasaları icra e-
dilecektir.

Taliplerin yüzde 7,5 nisbetinde teminatı muvakkateleri
ile komisyona müracaatları ilân olunur. (2503) 3484

Ankara Mıntakası Ziraat

Müdürlüğünden:

Ankara Vilâyeti çiftçilerine dağıtılmak üzere (240) a-
det sap arabası 1 Haziran 933 tarihinden itibaren 27 gün
müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Şartnameyi anlamak üzere taliplerin Ankara, Eskişehir,
Bursa, İstanbul, Inegöl, Adapazarı Ziraat müdür ve memur-
larına müracaat etmeleri lüzümü ifân olunur. (2553) 3441

Elma Ambalâjı hakkında bir film

İhracat Ofisinden:

Kaliforniya elmalarının istihsalı, tasnifi ve ambalajı
hakkında sureti mahsusada celbedilmiş bir film 10 Haziran
933 cumartesi günü Beyoğlun da Melek sinemasında gündüz
ve gece gösterilecektir. Elma istihsal ve ihracile alâkadar o-
lanların nazarı dikkati celbolunur. (2635)

İstanbul Sıhhi Müesseseler

Satınalma komisyonu reisliğinden:

Kapalı zarf usulile münakasaya konulan Heybeliada sa-
natoryomu Ekmek ve firancela ihtiyacı ile Çocuk hastanesi
Pastörize südüne ve kuduz tedavi müessesesi süt ve yoğurdu-
na talip çıkmadığından 20-6-933 salı günü saat 14 te pazar-
lıkla yapılacağı ve isteklilerin müracaatları. (2522)

Deniz Levazım Satınalma

Komisyonundan:

50 Ton Kalın benzin: Kapalı zarf: 3 Temmuz 933 pazartesi
saat 15 te.

50 Ton Makine yağı: Kapalı zarf: 3 Temmuz 933 pazartesi
saat 10 da.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile müba-
yaa edilecek olan yukarda miktarları yazılı Benzin ve maki-
ne yağının şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve itaya
talip olanların da hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kasımpa-
şada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları.
(2593)

Mütercim Daktilo Aranıyor

Uşak şeker fabrikası için almandan - türkçeye ve türkçeden almanca ya-
nırsız tercüme edecek kabiliyette ve makinede dahi seri yazabilecek iktidarda bir
mütercim - daktiloya ihtiyac vardır. Türk olması şarttır. Kendisine yüz lira maaş
verilecektir. Talip olan hanım ve beylerin bir hafta zarfında Sanayi Kredi Ban-
kası Memurin Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (4268)

AYAĞIM

Küçük görünsün diye
Dar İskarpın

Ciyenler!

Telâşa düşmeyin:

BEŞİR

KEMAL

NASİR İLÂCI

Çarçabuk imdadınıza

Yetiştir!

(4007)

3 üncü kolordu

ilânları

1. F. ihtiyacı için açık münakasa ile 20 ton Kriple ma-
den kömürü alınacaktır. İhalesi 21 Haziran 933 çarşamba
günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üze-
re her gün ve açık münakasaya girmek için o gün ve vaktin-
den evvel teminatlarla Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları.
(187) (2464) 3331

K. O. Merkez ve 1. F. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için
kapalı zarfla münakasaya konan 227 Ton ota teklif edilen
fiat pahalı görüldüğünden ihalesi 12 Haziran 933 pazarte-
si günü saat 11 de pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin şart-
namesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için
o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri.
(2608) 3488

1. F. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla 25,000
kilo ot alınacaktır. İhalesi 12 Haziran 933 pazartesi gü-
nü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üze-
re her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden
evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri.
(197) (2629) 3488

Haydarpaşa ve Gümüşsu-
yu hastanelerile 1. F. için al-
ınacak olan 68,000 kilo ko-
yun etine talip çıkmadığı-
ndan ihalesi 15 Haziran 933
perşembe günü saat 11 de ya-
pılacaktır. İsteklilerin şartna-
mesini görmek üzere her gün
ve pazarlığa girmek için o gün
ve vaktinden evvel Fındıklı-
da 3. K. O. SA. AL. komis-
yonuna gelmeleri. (196)
(2630) 3488

Askerî fabrika- lar ilânları

Mülga Zeytinburnu fabri-
kasında biriken madenkömürü
tozları münakasaya konulmuş-
tur. Taliplerin şartnamesini
görmek ve münakasaya girme-
k üzere 26 Haziran 933 tarih-
deBakırköy Barut fabrikaların
da atılma komisyonuna mü-
racaat eylemeleri. (190)
(2550) 3423

Sadık Zade Aslan Kaptan

BARTIN POSTASI

KEMAL

vapuru

12 Haziran Pazartesi günü saat 18 de
Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli,
Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruca-
şile, Cide, Inebolu, Evrenye, İliçe ve
Abanaya azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Mey-
menet Hanı altında acentalığa mü-
racaat. Telefon: 22134. (4345)

SEYİRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362.
Şube A. Sirkeci,Mühürdar sado H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDE-
RİYE POSTASI

EGE

13 HAZİRAN SALI 11 DE

Galata rıhtımından kalkar

İstanbul 4 üncü icra memurluğun-
dan: Süleymaniyyede Saman vıranı ev
vel yeni Bezzâî codit mahallesinin câ-
mi ve Şeftali sokaklarından eski 2-4
Mü. 28 ilâ 34 yeni 28 ilâ 34 No. larla
murakkam ve temâmına 14,000 lira kıy-
met taktir edilen ve birinci derecede
Konrat Voğel efendiye ipotek ve Hü-
seyin Hüsni Beyin mutasarrıf olduğu
kâğır fabrikasının tamamı açık arttır-
maya çıkarılmış olup şartnamesi 10-6-
933 tarihinde divanhaneye talik edil-
rek 933 senesi temmusunun 12 inci
çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar
İstanbul 4 üncü icra dairesinde açık art-
tırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli,
mühâmmen kıymetinin yüzde 70 besini
bulduğu takdirde ihalesi yapılacaktır.
Aksi halde en çok arttırmanın teah-
hüdü baki kalmak üzere arttırma 15
gün daha temdit edilecek 933 temm-
usunun 27 inci perşembe saat 14 ten 16
ya kadar arttırması yapılarak en çok
arttırana ihale edilecektir. Arttırmaya
iştirak için yüzde yedi buçuk teminat
akçesi veya milli bankaların teminat
mektuplarını tevdi lâzımdır. Müter-
kim vergi belediye vakıf icaresi müs-
teriyeye aittir. 2004 No. lu icra kanununun
126 mci maddesine tevfiklan bu gayri
menkûle ipotek sahibi alacaklılar ile
diğer alâkadarların ve ittifak hakkı
sahiplerinin haklarını ve hususile faiz
ve masrafa dair olan iddialarını tari-
hi ilândan itibaren 20 gün zarfında ev-
rakı müsbitelerile dairemize bildirme-
leri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu
sicillerile sabit olmayanlar satış bedeli-
nin paylaşılmasında hariç kalırlar.
Alâkadarların işbu maddeli kanuniye
ahkâmına göre hareket etmeleri ve da-
ha fazla malûmat almak istiyenlerin
933/903 dosya No. sile memuriyetimize
müracaatları ilân olunur. (4342)

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve Paratifo Aşısı

Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutul-
mamak için tesiri çok kat'ı muafiyeti
pek emin bir aşırıdır. Ecza depolarında
bulunur. (4000) 3412

DOKTOR

Muhip Nurettin

(Babalı) caddesinde Gayret
kütüphanesi yanında birinci kat.

Hergün 10 dan 6 ya kadar
3498 (4290)

Dr. A. KUTİEL

Karaköy'de Abdullah Efendi lo-
kantası strasında 33 numaraya
TAŞINACAKTIR. — (3993)

3359

Ankaralımmın Defteri

Loit Corç ve Yunan taarruzu

Milletin makûs talihini yenen bir hareket — İkinci İnönü!

Ankara; 3 — Nisan — 1921

Londradan dönen murahhaslarımız henüz yoldadır. Bekir Sami Bey, Londra konferansının Ankara'ya yaptığı teklifleri telgrafla vermişti. Londraya, İtilâf Devletlerine düşen şey; bu tekliflere tarafımızdan verilecek cevabı beklemek olmalı idi. Halbuki öyle olmadı. Loit Corcun tahrikile — bu tahrikâtın istinat ettirildiği bol bol vaatlerle — Yunan ordusu taarruzu kaldırdı. Bir hafta evvel bütün cephelerimize karşı umumi bir taarruz başladı. Cephelerde şakırdıyan silâh sesleri; müzakere, konferans ve politika gürültülerini boğdu.

Muharebe nasıl başladı? Yunan ordusu iki grup halinde idi. En mühim grup Bursa ve şarkında bulunuyordu. Diğer bir grubu da Uşak ve şarkında bulunuyordu.

Bizim ordu da iki grup halinde idi: Biri Eskişehir şimalgarbisinde, diğeri Dumluşar ve şarkında... Düşmanın ileri hareketi 23 Martta başlamıştı. Garp Cephesi Kumandanı İsmet Paşa; kıtalarını Eskişehirin şimali garbisinde toplamıştı. Verilen karar, İnönü mevzilerinde muharebeyi kabul etmekti. İsmet Paşa, ona göre hazırlanmış, her türlü tedbirlerini daha evvel almış bulunuyordu.

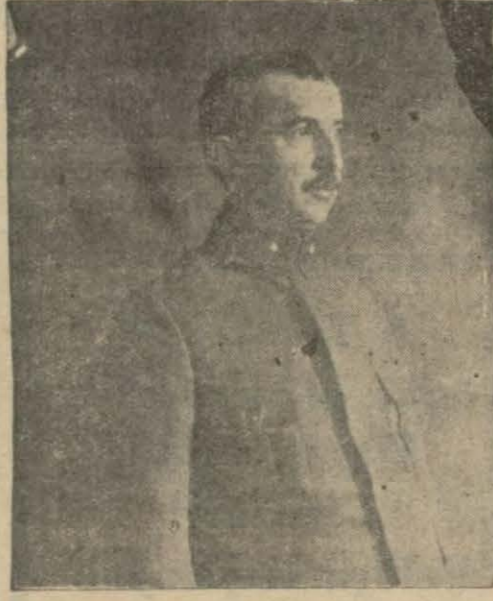
28 Martta bütün cephe, düşmanla temasa gelmişti.

30 Mart günü çok şiddetli muharebeler oldu. Hattı mevzii bazı muharebelerin neticesi, Yunan ordusunun lehine tecelli ediyordu.

Fakat taarruz sırası artık bize gelmişti. Garp Cephesi Kumandanı, mukabil taarruz anının geldiğini tam vaktinde takdir etti. Bu anı kaçırmamak için şiddetli bir mukabil taarruzu geçti. Bu taarruz muvaffak oldu. 31/1 gecesi Yunan ordusu ric'ate mecbur oldu. Nisanın birinci günü, Garp Cephesinin asil kumandanı şu talgrafile Ankara'ya; Erkanharbiye U. mumiye Reisliğine meydan muharebesinin vaziyetini anlattı:

Metristepe 1/4/337

Saat 6,30 sonrada Metristepeden gördüğüm vaziyet: Gündüz-bey şimalinde, sabahatberi sebat eden ve dümdar olması muhtemel olan bir düşman müfrezesi, sağ ce nah grupunun taarruzile gayrımın tazam çekiliyor. Yakından takip ediliyor. Hamidiye istikametinde temas ve faaliyet yok... Bozüyük yanıyor.. Düşman, binlerce maktüllerle doldurduğu muharebe

İkinci İnönüde İsmet Paşa meydanını silâhlarımıza terketmiştir.

Garp Cephesi Kumandanı İSMET

İnönüde kazanılan zaferin tesiri; Ankarada emsalsiz bir heyecanı tezahürüne vesile oldu. Evet yalnız Büyük Millet Meclisi değil, Ankarada umumi meydanlar, sokaklar bu tezahürata heyecanlı bir sahne oldu.

Türkiyenin mukadderatı nokta-inazarından siyasi ahvalin, harici siyasetin henüz tebellür etmediği şu günlerde askeri bir zafer; siyasi ve manevi ufuklara yeni bir keşayış vermesi tabiidir. Filhakika Garp cephesinde birbirini takip eden İnönü zaferleri; bütün dünyaya öğretecek ki, Milli Türkiye; yalnız nazari ve insani düsturlara dayanarak milli haklarını istemiyor, elinde, bu haklarını teyit edecek mümtaz, kahraman bir ordusu da var!

Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa; çektiği tebrik telgrafında, Garp Cephesinin muzaffer kumandanı İsmet Paşaya: "Siz orada, yalnız düşmanı değil, millet makûs talihini de yendiniz!..", Diyor.

Şimdi herkes, bundan bir ay evvel, İsmet Paşanın Mecliste, birinci İnönü münasebetile, yapılan tezahürat esnasındaki, mütevazî halini, kürsüde söylediği ümitverici sözleri hatırlıyor. Demek İsmet Paşa, o gün kuru bir edebiyat yapmamış, hakikatin kendisini ifade etmişti.

Tam bir ay oldu.. Senebaşı "martın biri",... Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa senelik nutkunu okumuş... Riyaset mevkisinde, Divanriyaset intihabını id-

re ediyor... Mazhar Müfit Bey kürsüye geliyor:

Mazhar Müfit Bey — Efendiler, bizi yukulmuş, ezilmiş bilen Avrupalının bu batıl zehabını İnönüde fiylen tekzip eden muhterem ordumuzun muhterem kumandanı İsmet Paşa bugün aramızda bulunuyor. İnönü kahramanlarının bu kahraman kumandanına şu kürsüden bir defa daha teşekkürlerimizi takdime beni tevkiil buyurmanızı rica ediyorum.

Mazhar Müfit Beyin bu teklifi; sürekli alkışlarla kabul edilmiş, bütün başlar; cepheden zafer ve ümit getiren bu kahraman kumandanına dönmüştü. İsmet Paşa, galiba, zaferin üstünden bir kaç hafta geçtiği için olacak ki, böyle bir vaziyete maruz kalacağını düşünmemiş, farttevuzaundan biraz şaşırır gibi olmuştu. Nihayet şiddetli alkışlar arasında kürsüye çıkmış, kısa, fakat toplu beyanatta bulunmuştu:

İsmet Paşa — Arkadaşlar, iki üç ay aramızdan ayırdıktan sonra size cepheleden daha müsait haberler, daha hayırlı müjdelere geliyorum... Bundan bir sene evvel mütareke veya müsaleha müzakeresine başlandığı zaman dünyanın insafına merhametine istinat eden vaziyetten başka bir şey yoktu. Bugün murahhaslarımız Londrada, ordularımız cephelede olduğu, halde müzakereye girmişlerdir. Cephelelerimiz vardır, ordularımız vardır, müdafaa ediyoruz ve müdafaa edeceğiz. Bir nefere kadar tenezzül etmiş olan bu müsellâh kuvveti; dahilde ve hariçte ehemmiyet verilecek bir haşmet ve intizam ile, siz, Büyük Millet Meclisi yapmıştır. Büyük Millet Meclisinin orduları, dahilde ve vehariçte, her cephede herkese hümmet telkin edecek bir azamettedir. Ordumuzu teşkil eden efrat ve zabitanın, bütün dünyanın mellelerine, bütün dünya tarihlerine heybet salan celâdet ve besaleti maaziyadeten haziz olduklarını size temin ederim (alkışlar, var olsunlar..) Emir dinler, düşmana karşı dururlar, hiç bir şeyden sakunmazlar. Bundan sonra da vazifelerini yürekli yapacaklardır. Yakında, daha semereler iktifat edeceğiz.....

İşte Garp Cephesi Kumandanı İsmet Paşa; bu sözlerini söyledikten bir ay sonra idi: Büyük millet ve meclisine ikinci İnönü zaferini vermek suretile verdiği sözü tutmuş oluyor!

MILLICI

Eski hamam, Eski tas!

Fiatlarda yeni hiç bir değişiklik yok..

ANKARA, 9 (Milliyet) — Oktrunun kalkmasına rağmen hâlâ havayıcı fiatlarında ufak bir fark olsun görülmemektedir. Esnaf şimdiye kadar malların pahalılığında bahsederken sebep olarak başta oktruvanın fazlalığını söylüyorlardı, fakat şimdi de fiatlar zerrece oynamamıştır.

Kumaş, tuhafiyeye ve sair ufak tefek eşya fiatlarının inmemesine bahane olarak dükkâncılar eldeki malların oktruvası verilmiş partiler olduğunu söylemektedirler.

Fakat sebzeçiler için bu bahane de varit olmadığı halde hâlâ eski tas, eski hamamdır. Belediye, bu işler ciddi surette uğraşmaya karar vermiştir.

Oktruva resmi lâğvedilir edilmez belediye oktruvanın azami fiatlarından yirmişer para tenzil etmişse de fabrika-sahipleri müraacaat ederek ellerindeki malın oktruvası verilmiş olduğunu söylemişler, bunun üzerine belediye de bu istoklar bitinceye kadar bu tenzilât farkını tekrar zammemişlerdir.

Bugün Ankarada vaziyet şudur ki; gümrüğe oktruva karşılığı olarak belediyelere verilmek üzere zamm edilen yüzde onları nüfusa nispetle tevziüne göre Ankara Belediyesi seneyi iki yüz bin lira zarar etmekte, halk ise, gene havayıcı hâlâ eski fiatla tedarik etmektedir. Aradaki fark ta tamamen tüccar ve esnafın cebine girmektedir.

Belediye pek yakında bu işle de alâkadar olmaya başlayınca farkın halk lehine halledileceği ve fiatlerde tenezzül olacağı muhakkaktır.

Meyva bolluğu

Şu günlerde bir meyva hücumu başladı

ANKARA, 9 (Milliyet) — Bir kaç gün evvel Ankaraya gelen çileğin iki yüz, domatesin üç yüze satıldığını yazmıştık. Bunlar bu bir iki gün zarfında hayli ucuzlanmışlardır. Bugün çileğin ve domatesin okkaları seksten kuruşa kadar inmiştir.

Ankaraya bir meyve hücumu vardır. Şimdi can erisinin okkası on beş ile yirmi arasında, malta erdiği yirmi beşe, kiraz yirmi ilâ elli yedir. Hiyanın tanesi de iki kuruştan otuz kuruşa kadardır.

Hal ve manavlarla mahalle aralarındaki sebzeçilerden ve dükkânçılarından maada her sokak bile sey-yar meyve satıcılarla doludur. Bu sene meyvenin pek ziyade ucuzlayacağı anlaşılmaktadır.

Ankarada fikir hareketleri

Ankara, yalnız hükümet merkezi değil; bilgi, fikir ve kültür merkezidir de!

ANKARA, 9 (Milliyet) — Ankara, Milli mücadelenin merkezi ve memleket fikriyatının mihrağı olduktan sonra; yalnız hükümet merkezi olmakla kalmadı. Vakıa tarihte her hükümet merkezi, aynı zamanda memleketin medeniyet derecesine, milletinin yaratma kabiliyetine göre bir kültür ve fikir merkezi de olagelmıştır. Fakat Ankara, hükümet merkezi olduğu kadar ve ondan ziyade bir kültür merkezi, bir bilgi kaynağı, bir hız alma yeri, bir yeni inan kabesi olmuştur. Bir hüküm ile: Ankara, bir inkilâp merkezidir. Serhatlerden tekkellere kadar her yerde çarpışan bir ihtilâlin kafatası, Ankaranın şehri ve dimağı, Ankaranın sakinleridir.

Eşsiz, orijinal ve örnek Türk inkilâplarının ana fikirlerinin izahı etrafında Ankarada sevinçle seyredilmeye değer fikir hareketleri, heyecan kalkınmaları vardır.. Cumhuriyet Halk Fırkası her söylediği zaman ve Halkevinde her topluluğu olduğu gün, Ankara, Ankara has, açık, güzel ve cesur bir eda ile konuşmaktadır..

Ankarada bunlardan, bu resmi ve mühim müesseselerden başka, bir düşünüşü te akla gelmeyen, bir bakışta göze çarpmayan kıymetli fikir hareketleri vardır: Bu fikir hareketlerini idare eden müesseselerden biri de Halkimiyeti Milliyedir. Halkimiyeti Milliyet gazetesi, her memleket davası, her memleket bahsi ve iktisattan sanata kadar her inkilâp mevzuu üzerinde öyle olgun düşünüşlerle öyle tok ve güzel hükümler verir ki: bunları bir araya toplayıp bir kitap halinde neşretsek; İstanbul Darülfünununun yıllardır bekleyen inkilâp eserleri ve inkilâp fikriyatıyla Milli mücadele hayatına ait kitaplar için tahsis ettiği mükafata taş çıkartacak bir eser meydana koymuş oluruz.

Bu; bir iki cümlelen ve bazan beylik olarak, söz sırası gelmiş gibi kullanılan bir iki taktir kelimesinin çerçevesine girmekten müstâgni bir varlıktır..

Sonra; bir çok sanat ve ilim adamlarına, düşünce ve duygu birliğinin az bir kemiyetten doğsa da mühim bir keyfiyet olabileceğini gösteren "Kadro" cular neşriyatı vardır: (Bir mecmua, tab ve matbaa demek olmadığı için, bunu da Ankarada çıkan mecmualardan saymamız tabiidir). Burada beş olgun kafalı ve uyanık duygulu insan, Milli inkilâbin engin ve orijinal cephelelerinden yalnız birisine dayanarak ve bütün hâdiseleri asrın hâkim unsuru olan iktisat gözüyle görerek ve iktisat mehngine vurarak yazmakta ve yazmaktadır.

Bu mecmua, beş kafanın tam encamı bir mahsulü, beş fikrin bir tek meyve si olmak itibarile memleketin doğacak olan mecmualara iyi bir ders ve örnek-tir.

Halkimiyeti Milliyeden ve Kadrodan sonra neşrine başlanan ve bütün memleket gençliğini, bütün fikir adamlarını

zi etrafında toplamak üzere olan "Ülkü" mecmuası vardır.

Halkevlerinin mecmuası olan Ülkü, bir kaç yazı neslinin mensuplarına aynı dil çeşnisini, aynı ültü, inancı, aynı fikir hamlesini vermişe çalışan ve bu sahadaki mevkîni gün geçtikçe meydana çıkaracak olan bir mecmuadır; Ülküdeki her yazı, ilk defa ülkündür; sonra onu yazmış olanlardır. Ankarada çıkan Halkevleri mecmuası, yazılama para vermeye bakılmadan da diğer Halkevleri mecmualarına örnek olacak bir olgun ve ihtilâli bir düşünceye sahiptir.

Sonra bir iki gencin tek başına hareketlerinin ve devamlı teşebbüslerinin ortaya koyduğu bir gazete ve bir mecmua daha vardır: Ankara Haftası ve Çığır..

Bunlarda da inkilâbımızın gençlik, köycülük, halkçılık mevzularına dair heyecanlı ve görgülü düşünceler, ileri sürülmekte; yeni istidatlar meydana konulmaktadır.

Ankara, kendi kültürünü yapmaktan; kendi kendini izah etmektedir. Nasıl tarihi, yapan yazdı ise; Ankara da Ankarayı başta yine o olduğu halde; işi, sözü ve yazısı ile bütün dünyaya ve aynı zamanda kendine anlatmaktadır. Eski filesoların en büyüğü Sokrat'ın en doğru hikmet olarak söylediği sözü halkiyle değiştirerek, Ankara, eski şehirler gibi sür içinde olsaydı, kapısına söyle bir levha halinde asırdı: "Kendimi biliyorum"..

Behçet KEMAL

Belediyeler bankası

ANKARA, — Belediyeler Bankası teşkilî hakkındaki lâyiha ve İzmir rihim şirketinin imtiyazı ile tesisatın satın alınması hakkındaki lâyiha ruzname ye alınmışlardır. Tesisatın satın alınma muamelesinin imkinalinden sonra mezkûr idare İzmir körfez ve liman şirketine devredilecektir.

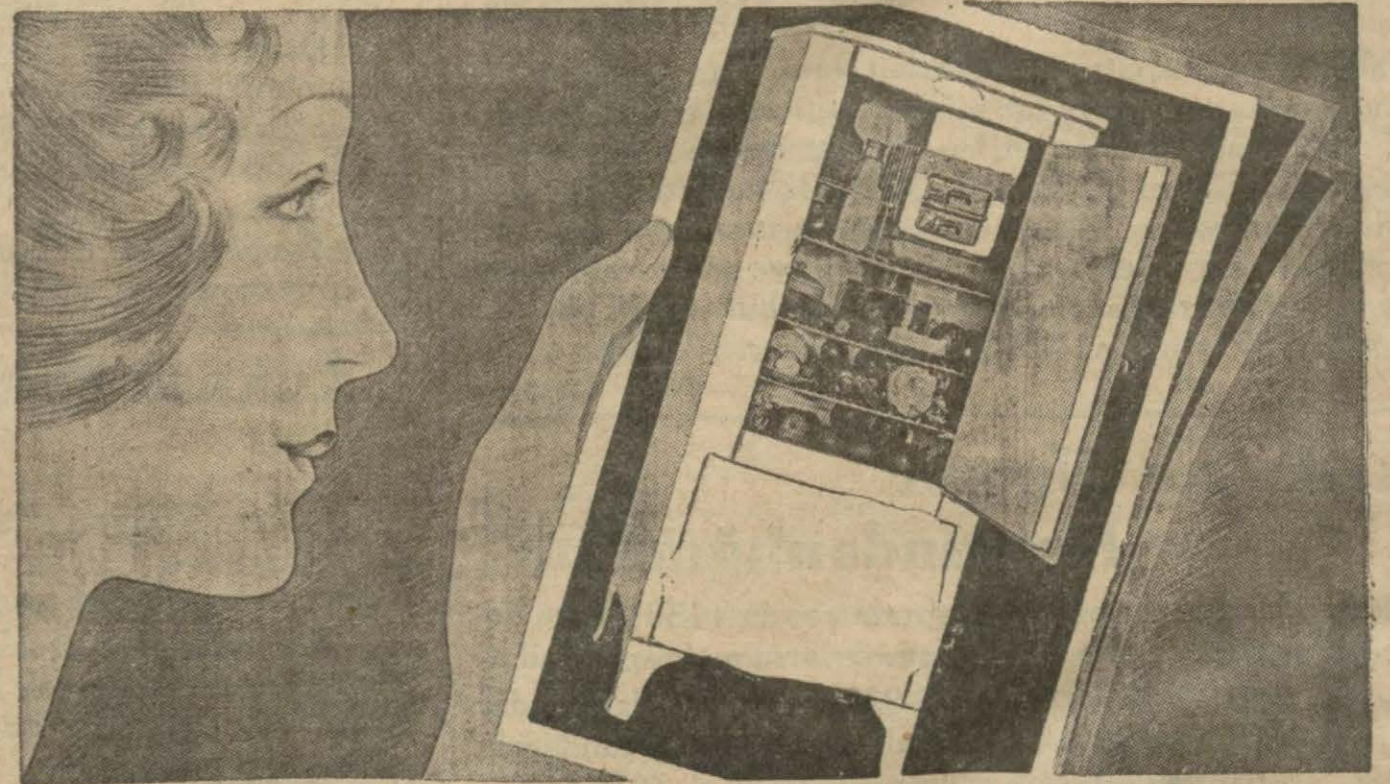
Oktruva taksimatı

ANKARA, 9 — Oktruvanın kaldırılması ve yerine gümrüklerden alınacak belediye hisselerinin belediyelere nüfusları esas tutularak taksimi hakkındaki kanuna hükümler ilâvesine dair bazı me'uslar bir kanun teklif edecektir. Bu meyanda Ankara, İstanbul ve İzmir belediyeleri gibi yeni vaziyetten mutazzar olan belediyelere gümrük yüzde onları taksim edilirken bu belediyeler nüfusunun üçer misli üzerinden hesaplanmasının teklifi muhtemeldir..

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

FRIGIDAIRE

Mayıs iptidasından itibaren

Mutedil fiyat ve tediyatta azami suhulet göstermek şartile muhtelif cesametteki yeni soğuk hava dolaplarını taktim etmektedir. Yeni FRIGIDAIRE'i mutlaka görmelisiniz. Bu soğuk hava dolapları yalnız yiyeceğinizi daima taze bir halde günlerce muhafaza etmekle kalmayıp aynı zamanda sıhahatinizi temin, konforunuzu itmam ve zevkinizi de tatmin edeceğine, emin olabilirsiniz.

Türkiye için umumi acentesi

BOURLA BİRADERLER ve Ş.

İSTANBUL — İZMİR

FRIGIDAIRE ismini taşıyan her soğuk hava dolabı hakiki FRIGIDAIRE değildir Evinize layık büyük ve küçük bir Frigidaire mevcuttur ve kolaylıkla olmak üzere tediyat 12 veya 18 agda da yapılabilir.

Sarabı ve Likörleri